

**Program rozvoje
Dobrovolného svazku obcí Severovýchod
na období 2016 – 2024**

**Zpracovatel
Centrum společných služeb
DSO Severovýchod**

Září 2016

OBSAH

ÚVOD.....	3
A. ANALYTICKÁ ČÁST	4
A.1 Charakteristika území.....	4
1. Území.....	4
2. Obyvatelstvo	8
3. Hospodářství.....	10
4. Infrastruktura.....	12
5. Vybavenost	17
6. Životní prostředí	25
7. Správa území DSO.....	30
A.2 Východiska pro návrhovou část	32
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	39
B.1 Strategická vize	40
B.2 Opatření a aktivity.....	43
B.2.1 AKČNÍ PLÁN	58
B.3 Podpora realizace programu	61

Program rozvoje Dobrovolného svazku Severovýchod byl schválen na Valné hromadě dne 8.12.2016.

Aktualizace č. 1 Programu rozvoje Dobrovolného svazku Severovýchod byla schválena na Valné hromadě dne 4.6.2020.

Aktualizace č. 2 Programu rozvoje Dobrovolného svazku Severovýchod byla schválena na Valné hromadě dne 28.11.2023.

ÚVOD

Dokument byl pořízen v rámci projektu „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“, zkráceně také „Centra společných služeb“ (CSS), reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017.

Podklady byly získány jednak ze statistických dat a databází obcí, dále z mapování potřeb v regionu, z komunikací ze starosty a z výsledků předchozích dotazníkových šetření a komunitního plánování.

Zaměření strategie z hlediska návaznosti na minulé programy

Strategie navazuje na rozvojové dokumenty mikroregionů zpracované z r. 2002, na programy rozvoje jednotlivých obcí a vzhledem k tomu, že území DSO je téměř totožné s územím MAS Kyjovské Slovácko v pohybu nepřímě navazuje i na Strategii CLLD. Většina programů, realizovaných v daném regionu, byla zaměřena na budování infrastruktury. To zůstává nadále jednou z priorit. Z pohledu nastavení operačních programů je však potřeba se zamýšlet nad využitím místního potenciálu a zapojení vlastních zdrojů k uspokojování potřeb regionu. Strategie se proto zaměřuje i na zlepšení komunikace a propojování partnerů a klíčových hráčů. Další důležitou oblastí je společný marketing zemědělských produktů a tvorba krátkých řetězců. Stejně tak marketing území z pohledu využití místního potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a podpora nových forem interpretace místního dědictví.

Z tohoto pohledu je zaměření Strategie DSO novým směrem rozvoje, směrem ke koordinaci aktivit, iniciaci lidského potenciálu a odstranění nedostatků v komunikaci mezi partnery a sektory. Strategie staví na základech, které byly již v regionu realizovány, ale odstraňuje chybu v nedostatečném zapojení širokého spektra obyvatel a organizací v regionu.

Aktualizace č. 1

Aktualizace Programu rozvoje Dobrovolného svazku Severovýchod proběhla v dubnu 2020.

Potřeba aktualizace vyplývá z realizovaného projektu DSO Severovýchod s názvem „Strategické plánování, vzdělání a dělání, ať Kyjovsko pohní!“ a jeho výstupů. Jedním z výstupů je aktualizace této rozvojové strategie DSO Severovýchod v oblastech - cestovní ruch, krajina a její zpřístupnění, vzdělávání a lokální ekonomika. Cílem této aktualizace bylo získat podrobný popis problémů a návrhů řešení.

Popis aktualizace v těchto oblastech je obsažen v příloze tohoto Programu rozvoje.

Druhým výstupem projektu je Metodika procesního řízení DSO Severovýchod, která obsahuje doporučení pro další fungování svazku. Ambicí svazku je činnosti řešit koncepčně ku prospěchu všech členských obcí a jejich občanů. Z metodiky vyplývají některá konkrétní opatření, která by měl svazek obcí zrealizovat. Tato opatření jsou překlopena do konkrétních aktivit specifikovaných v nově přidané kapitole B.2.1 Akční plán aktivit na roky 2020 – 2023.

Aktualizace č. 2

Aktualizace Programu rozvoje Dobrovolného svazku Severovýchod proběhla v listopadu 2023.

Byla zaktualizována analytická část dokumentu a vyhodnoceno plnění akčního plánu. Platnost dokumentu byla prodloužena o 1 rok do roku 2024, kdy bude zpracován nový strategický dokument.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

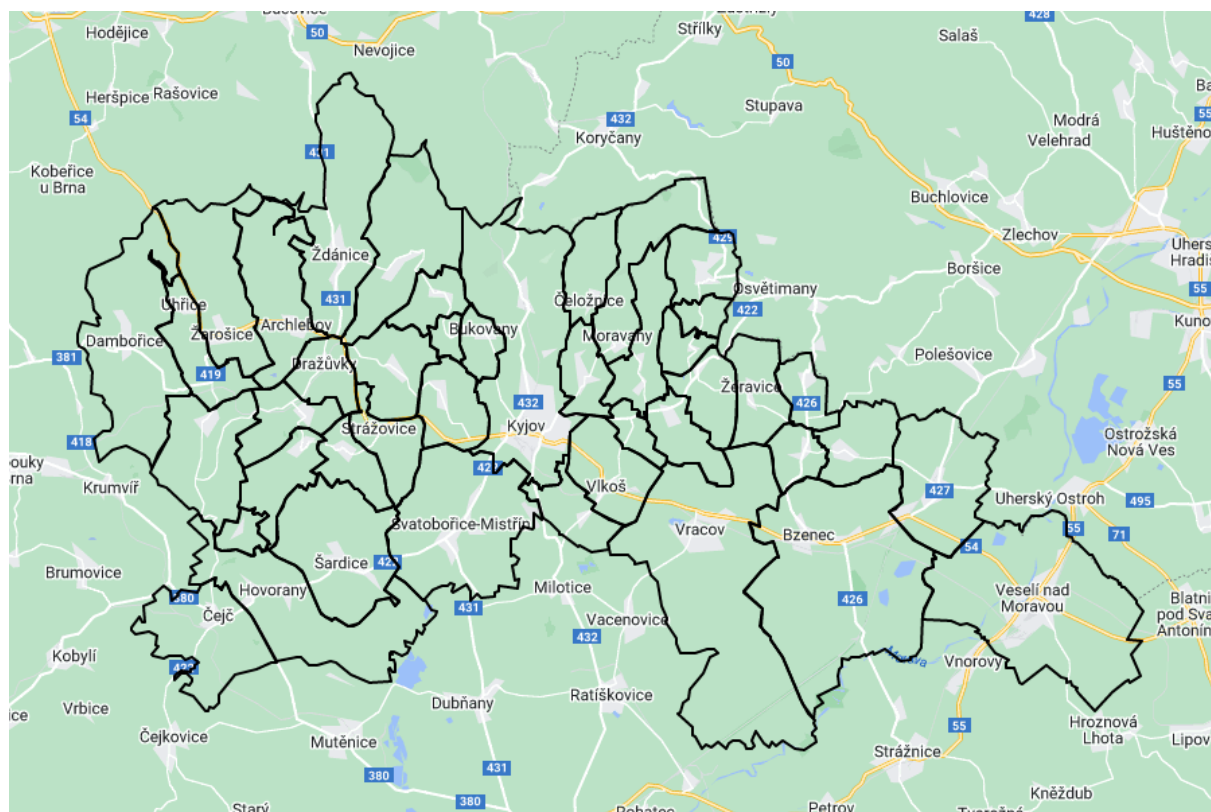
A.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

1. Území

Dobrovolný svazek obcí Severovýchod se rozprostírá na území 43 obcí okolo přirozeného centra regionu – Města Kyjova. Členskými obcemi jsou tyto:

Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čejč, Čeložnice, Dambořice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýsly, Ježov, Karlín, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Lovčice, Moravany, Moravský Písek, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Veselí nad Moravou, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Vřesovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice, Želetice, Žeravice

Obr. č. 1: Mapa DSO

Zdroj: Mapový server DSO Severovýchod

Dobrovolný svazek obcí Severovýchod byl založen 18.12.2001 za účelem ochrany a prosazování společných zájmů členských obcí, posílení ekonomické stability regionu, při zachování a rozvoji ekologických hodnot a kulturních tradic, které odpovídají vývojovým trendům regionu.

Předmětem činnosti svazku obcí je zejména shromažďování a odvoz komunálních odpadů a jejich nezávadné zpracování, využití nebo zneškodnění. Předmětem činnosti je také koordinace, příprava a

realizace hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje tohoto regionu, především ochrana životního prostředí a infrastruktura členských obcí.

Poslední úprava stanov DSO rozšiřuje předmět činnosti o tyto oblasti:

Předmět činnosti svazku obcí je zaměřena zejména na výkon činností směřujících k systematickému a efektivnímu rozvoji zájmového území, ochranu a prosazování společných zájmů členských obcí a jejich spolupráci při rozvíjení činností týkajících se:

- správy shromažďování a nakládání s odpady v katastrálním území členů svazku obcí,
- propagace svazku obcí a jeho zájmového území,
- koordinace významných investičních akcí v zájmovém území,
- oblasti školství,
- oblasti sociální péče,
- oblasti rozvoje kultury,
- ochrany životního prostředí,
- rozvoje cestovního ruchu,
- rozvoje služeb v území,
- zajištění dopravní obslužnosti,
- koordinace územního plánování v zájmovém území.

Sídlem svazku obcí je Havlíčkova 1398/49a, 697 01 Kyjov.

Celková rozloha území DSO je 49 612 ha. K 31. 12. 2022 zde žilo 65 232 trvale bydlících obyvatel, což představuje hustotu osídlení 131 obyv./km². Obce DSO Severovýchod mají bohatou historii; široké spektrum turisticky zajímavých cílů; tradiční zemědělskou produkci a do současnosti udržované prvky náboženské i lidové kultury. Největší podíl z regionu i z administrativních území jednotlivých obcí tvoří plochy zemědělského půdního fondu s jednoznačnou převahou orné půdy a s výrazným podílem vinařství; nezanedbatelnou rozlohu mají také pozemky určené k plnění funkcí lesa. Hustota osídlení je výrazně nižší než v Jihomoravském kraji (169 obyv./km²), ale srovnatelná s celou Českou republikou (137 obyv./km²).

Počet obcí	43
Rozloha	49 612,24 km ²
Počet obyvatel	65 232
Hustota osídlení	131 obyv./km ²

Při porovnání velikosti administrativního území jsou největšími obcemi regionu Vracov o velikosti 4 440,4 hektaru a Bzenec se 4 033,6 hektaru. Naopak nejmenší obcí jsou Ostrovánky se 163,2 hektaru, které jako jediné ze sledovaného souboru nemají administrativní území větší než 200 hektarů.

Tab.: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod v pohybu podle velikosti administrativního území k 31. 12. 2022

Pořadí	Název obce	Celková rozloha k 31. 12. 2022 (ha)	Pořadí	Název obce	Celková rozloha k 31. 12. 2022 (ha)
1.	Vracov	4 440,41	23.	Žeravice	699,78
2.	Bzenec	4 033,60	24.	Nenkovice	654,31
3.	Veselí nad Moravou	3 545,00	25.	Vřesovice	653,52

4.	Kyjov	2 988,38	26.	Čeložnice	631,91
5.	Dambořice	2316,79	27.	Želetice	610,74
6.	Svatobořice-Mistřín	2 312,39	28.	Strážovice	602,82
7.	Hovorany	2 099,46	29.	Ježov	592,35
8.	Ždánice	2 081,47	30.	Žádovice	557,26
9.	Šardice	1 729,28	31.	Skoronice	536,94
10.	Lovčice	1 649,57	32.	Dražůvky	516,04
11.	Moravský Písek	1 488,95	33.	Kostelec	506,97
12.	Žarošice	1 467,27	34.	Stavěšice	493,64
13.	Archlebov	1 333,16	35.	Nechvalín	424,76
14.	Čejč	1 328,94	36.	Syrovín	407,82
15.	Násedlovice	1 307,69	37.	Těmice	379,20
16.	Moravany	1 091,48	38.	Bukovany	329,32
17.	Vlkoš	863,74	39.	Skalka	302,73
18.	Hýsly	826,58	40.	Kelčany	260,88
19.	Věteřov	817,82	41.	Labuty	229,27
20.	Uhřice	710,79	42.	Karlín	223,71
21.	Sobůlky	701,26	43.	Ostrovánky	163,15
22.	Domanín	701,09			

Zdroj: Český statistický úřad – MOS

Největší počet trvale bydlících obyvatel z regionu mají města Kyjov (10 844 obyvatel), Veselí nad Moravou (10 642 obyvatel), o více než polovinu méně mají města Bzenec (4 565 obyvatel) a Vracov (4 539 obyvatel). Nejméně obyvatel mají obce Skalka (153 obyvatel) a Labuty (168 obyvatel), u nichž jako jediných ze sledovaného souboru obyvatelstvo nepřesahuje počet 200 osob (viz následující tabulka).

Tab.: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod v pohybu podle počtu trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2022

Pořadí	Název obce	Počet trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2022	Pořadí	Název obce	Počet trvale bydlících obyvatel k 31. 12. 2022
1.	Kyjov	10844	23.	Moravany	724
2.	Veselí nad Moravou	10642	24.	Žádovice	719
3.	Bzenec	4565	25.	Ježov	717
4.	Vracov	4539	26.	Bukovany	695
5.	Svatobořice-Mistřín	3527	27.	Strážovice	603
6.	Ždánice	2520	28.	Vřesovice	582
7.	Hovorany	2179	29.	Věteřov	523
8.	Šardice	2178	30.	Želetice	512
9.	Moravský Písek	2064	31.	Skoronice	508
10.	Dambořice	1514	32.	Nenkovice	480
11.	Čejč	1269	33.	Čeložnice	416
12.	Žarošice	1111	34.	Hýsly	412
13.	Domanín	1039	35.	Stavěšice	369
14.	Vlkoš	1024	36.	Syrovín	350

15.	Žeravice	1002	37.	Nechvalín	339
16.	Těmice	927	38.	Dražůvky	258
17.	Kostelec	890	39.	Kelčany	244
18.	Násedlovice	886	40.	Ostrovánky	228
19.	Archlebov	872	41.	Karlín	203
20.	Lovčice	838	42.	Labuty	168
21.	Sobůlky	831	43.	Skalka	153
22.	Uhřice	768			

Zdroj: Český statistický úřad – MOS

Nejvyšší hustotu osídlení ze sledovaného souboru mají Kyjov (382 obyv./km²), Těmice (238 obyv./km²) a Bukovany (219 obyv./km²), které v daném ukazateli výrazně převyšují hodnoty udávané za Jihomoravský kraj (164 obyv./km²) i za Českou republiku (134 obyv./km²). Extrémně nízkou hustotu osídlení pak sledujeme u obcí Lovčice (48 obyv./km²) a Hýsly (48 obyv./km²), které se krajské a celostátní hodnotě ani zdaleka nepřibližují.

Tab.: Srovnání obcí regionu DSO Severovýchod v pohybu podle počtu hustoty osídlení k 31. 12. 2022

Pořadí	Název obce	Hustota osídlení k 31. 12. 2022 (obyvatel/km2)	Pořadí	Název obce	Hustota osídlení k 31. 12. 2022 (obyvatel/km2)
1.	Kyjov	363	23.	Skoronice	95
2.	Veselí n. Mor.	300	24.	Kelčany	94
3.	Těmice	244	25.	Karlín	91
4.	Bukovany	211	26.	Vřesovice	89
5.	Kostelec	176	27.	Syrovín	86
6.	Svatobořice-Mistřín	153	28.	Želetice	84
7.	Domanín	148	29.	Nechvalín	80
8.	Žeravice	143	30.	Žarošice	76
9.	Ostrovánky	140	31.	Stavěšice	75
10.	Moravský Písek	139	32.	Nenkovice	73
11.	Žádovice	129	33.	Labuty	73
12.	Šardice	126	34.	Násedlovice	68
13.	Ždánice	121	35.	Moravany	66
14.	Ježov	121	36.	Čeložnice	66
15.	Vlkoš	119	37.	Archlebov	65
16.	Sobůlky	119	38.	Dambořice	65
17.	Bzenec	113	39.	Věteřov	64
18.	Uhřice	108	40.	Lovčice	51
19.	Hovorany	104	41.	Skalka	51
20.	Vracov	102	42.	Dražůvky	50
21.	Strážovice	100	43.	Hýsly	50
22.	Čejč	95			

Zdroj: Český statistický úřad – MOS

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Vývoj počtu obyvatel v regionu DSO je poměrně stabilní s mírným snížením počtu obyvatel mezi roky 1970 a 2021 o 3 287 obyvatel. Tento pokles byl způsoben převážně úbytkem počtu obyvatel v obcích Labuty, Skalka, Stavěšice v nichž došlo ke snížení počtu obyvatel o více než třicet procent mezi zmíněnými roky. Region DSO ovšem vykazuje jiný populační trend než vyšší územně správní jednotky, v nichž počet obyvatel dlouhodobě roste. V posledních čtyřech letech se počet obyvatel v území DSO mírným tempem snižuje. Toto snížení lze odůvodnit vyšším přirozeným úbytkem počtu obyvatel než je přirozený přírůstek, a také vyšší migrací z území DSO než migrací do území. Lidé se z území DSO stěhují převážně za prací v období produktivního věku. V postproduktivním věku se do území často vrací.

Tabulka: Historický vývoj počtu obyvatel mezi léty 1970 - 2021

Vývoj počtu obyvatel - v letech	1970	1980	1991	2001	2011	2021	Vyhodnocení (saldo 2021-1970)	v % (2021-1970)
DSO Severovýchod	57 299 67 830 *	59 206 71 691 *	56 317 68 847 *	55 929 68 145 *	56 009 67 570 *	64 543 *	-3 287	-5,1
Jihomoravský kraj	1 084 485	1 084 485	1 145 287	1 131 541	1 166 313	1 184 568	100 083	9,2
Česká republika	9 809 667	10 292 717	10 312 548	10 206 436	10 505 445	10 516 707	707 040	7,2

Zdroj: ČSÚ, pozn. 1980 došlo k připojení k.ú. Bohuslavice ke Kyjovu

* včetně města Veselí nad Moravou

Celkový poměr počtu mužů a žen v území je mezi jednotlivými roky přibližně shodný, přičemž žen je stále více než mužů. Tento vývoj je v souladu s demografickým trendem vyspělých zemí, kde je větší zastoupení žen v populaci. U obou pohlaví je trend počtu obyvatel v území DSO klesající, až na poslední sledovaný rok 2022, kdy naopak obyvatel v regionu, ale i celé ČR, přibýlo. Nejvyšší podíly žen v roce 2022 byl registrován v populacích obcí Nechvalín (52,8 %), Moravský Písek (52,4 %), Želetice (52,1 %), Hovorany (52,1 %) a Bzenec (52,0 %). Naopak nejnižší podíly žen se vyskytovaly v populacích obcí Kostelec (47,4 %), Věteřov (47,4 %), Moravany (47,5 %), Labuty (47,6 %), Stavěšice (47,7 %), Skalka (47,7 %) a Strážovice (47,8 %).

Tabulka: Celkový počet obyvatel v regionu DSO

Rok	Subjekt	Počet obyvatel k 31.12. - celkem	Počet obyvatel k 31.12. - ženy	Živě narození celkem	Zemřelí celkem	Přistěhovalí celkem	Vystěhovalí celkem
2016	DSO	65 820	33 422	635	658	1 364	1 425
	JMK	1 178 812	601 089	13 193	11 738	11 416	9 082
	ČR	10 578 820	5 378 133	112 663	107 750	37 503	17 439
2017	DSO	65 752	33 380	637	676	1 326	1 355
	JMK	1 183 207	603 055	13 509	12 275	12 031	8 870
	ČR	10 610 055	5 390 264	114 405	111 443	45 957	17 684

2018	DSO	65 662	33 353	609	681	1 348	1 366
	JMK	1 187 667	605 151	13 594	12 542	12 649	9 241
	ČR	10 649 800	5 405 606	114 036	112 920	58 148	19 519
2019	DSO	65 598	33 295	618	731	1 324	1 275
	JMK	1 191 989	606 735	13 328	12 190	12 995	9 811
	ČR	10 693 939	5 421 943	112 231	112 362	65 571	21 301
2020	DSO	65 501	33 250	605	795	1 365	1 272
	JMK	1 195 327	607 865	12 859	14 015	13 232	8 738
	ČR	10 701 777	5 426 674	110 200	129 289	55 661	28 734
2021	DSO	64 543	32 658	634	922	1 306	1 268
	JMK	1 184 568	601 895	13 085	15 246	13 232	8 738
	ČR	10 516 707	5 332 932	111 793	139 891		
2022	DSO	65 232	33 102	562	790	2 254	1 337
	JMK	1 217 200	620 801	12 078	13 344	61 883	27 985
	ČR	10 827 529	5 519 006	101 299	120 219	593 673	263 931

Zdroj: ČSÚ- data MAS

Trend mezi jednotlivými věkovými kategoriemi obyvatel žijících na území DSO se dlouhodobě liší. Počet obyvatel ve věku do čtrnácti let jen mírně kolísá kolem dlouhodobé průměrné hodnoty, avšak hodnota vykazující počet obyvatel v produktivním věku, tedy věku mezi patnáctým a šedesátým čtvrtým rokem dlouhodobě klesá. Což může vytvářet problémy převážně ekonomického rázu ve spojitosti s rostoucím počtem obyvatel ve věku nad šedesát pět let a prodlužující se délkou dožití v regionu, například vzhledem k nastavení současného systému důchodového zabezpečení a následně ekonomické soběstačnosti těchto obyvatel.

Tabulka: Obyvatelé podle věkových kategorií v regionu DSO – 2016 - 2022

Rok	Subjekt	Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem
2016	DSO	9 306	43 625	12 889
	JMK	182 280	772 488	224 044
	ČR	1 647 275	6 942 623	1 988 922
2018	DSO	9 334	42 719	13 609
	JMK	189 153	764 698	233 816
	ČR	1 693 060	6 870 123	2 086 617
2020	DSO	9 298	42 045	14 158
	JMK	193 420	760 010	241 897
	ČR	1 719 741	6 823 714	2 158 322
2022	DSO	9 363	41 356	14 513
	JMK	200 404	769 154	247 642
	ČR	1 750 808	6 868 872	2 207 849

Zdroj: ČSÚ Brno - data MAS

Index stáří

Z indexu stárí, vypočítaném jako počet obyvatel věku 65 a více na počet obyvatel ve věku 0 - 14 let, lze pozorovat stárnutí populace v regionu DSO během posledních 15 let a mění se poměr mezi těmito věkovými skupinami obyvatel. Údaje v tabulce pouze potvrzují dlouhodobý negativní trend demografického stárnutí populace regionu DSO Severovýchod.

Tabulka: Index stárí

Rok	Index stárí
2008	9
2011	16
2012	22
2016	39
2018	46
2020	52
2022	55

Zdroj: ČSÚ

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Na území regionu DSO dlouhodobě převažují organizace působící v sektoru služeb nad ostatními sektory, stejně jako ve vyšších územně správních celcích. Původně nejvíce rozšířené zemědělství je dnes menšinovým sektorem hospodářství. Na území se tak vyskytuje dostatek nevyužitých ploch pro podnikání, tzv. venkovských „brownfields“ nejen v místech bývalých zemědělských farem. Podle právní formy dle rozdělení ČSÚ je na území nejvíce živnostníků. Poměrově shodné rozložení odpovídá krajským i celorepublikovým datům. V oblasti převažují malé podniky do deseti zaměstnanců, velkých podniků je zde velmi málo. Podnikatelské záměry ovlivňuje také větší vzdálenost k nejbližší rychlostní silnici. Z tradičních řemesel v regionu jsou zastoupena řemesla jako keramici/čky, malířky kraslic, bednáři, houslaři, dále je zde několik kovářů, řezbářů a obuvníků. Z vlastního šetření vyplynulo, že zemědělských podnikatelů na území DSO je více než sto, výrobců potravin minimálně patnáct. Zdrojem možného ekonomického a sociálního rozvoje v území jsou víno a vinařství. Problémovou oblastí je například návaznost školství na poptávku podnikatelského sektoru v území a neexistence dlouhodobé koncepce spolupráce obcí s podnikatelským sektorem. Region je také působištěm mnoha dobrovolných aktivit, které zde však nejsou dostatečně oceněny.

Tabulka: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti 2022

2022	zemědělství	Průmysl a stavebnictví	Služby	Ostatní činnosti a nezařazené subjekty v CZ NACE
DSO	670	3 069	3 589	960
JMK	11 086	51 781	105 136	18 561
ČR	91 488	429 924	954 851	152 999

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Tabulka: Subjekty podle právní formy 2022

Subjekty podle právní formy 2022								
	Státní organizace	Akciové společnosti	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Svobodná povolání	Zemědělství podnikatelé	Ostatní
DSO	75	48	1 295	22	5 694	418	335	449
JMK	1 266	2 536	50 507	1 045	111 516	8 379	4 366	9 485
ČR	10 761	22 286	411 396	9 562	1 004 334	68 093	36 697	88 419

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Trh práce

Většina ekonomických aktivit je soustředěna do osy Kyjov - Bzenec podél hlavní silnice protínající tento region. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v mikroregionu je Nemocnice Kyjov, která je zároveň největším zaměstnavatelem okresu Hodonín. Významným zaměstnavatelem je také společnost Vetropack Moravia Glass, a.s. s tradiční výrobou především obalového skla.

Mezi významné podniky v regionu patří také např. Šroubárna Kyjov zastupující především strojírenství a mezinárodní firma Pelikan Hardcopy CZ s.r.o., J. P. Plast v Kyjově. Tradičními výrobními odvětvími jsou výroba stavebnin KM Beta a Delta Mlýny Kyjov, které zastupují průmysl potravinářský.

Nezaměstnanost na území DSO je dlouhodobě vyšší než ve vyšších územně správních celcích, což negativně ovlivňuje ekonomickou výkonnost území. Už od roku 1991 se například okres Hodonín, kam spadá i území DSO, řadí mezi čtvrtinu okresů České republiky s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. V roce 2022 se podíl nezaměstnaných osob dle ČSÚ pohyboval ve výši přibližně 4,5 procent z ekonomicky aktivního obyvatelstva, což je více, než celorepubliková hodnota podílu nezaměstnaných osob.

V regionu DSO je dle ČSÚ z roku 2022 větší podíl nezaměstnaných žen než mužů, přičemž při srovnání s krajskými i republikovými hodnotami je rozdíl také výraznější. V důsledku sezónních prací je však v určitých obdobích stav nezaměstnanosti mezi muži a ženami téměř vyrovnaný. Z tohoto důvodu záleží na období, kdy jsou statistická data nezaměstnanosti v regionu sbírána. Roste také nezaměstnanost mladých lidí, vedoucí k sociálním problémům.

Tabulka: Nezaměstnanost v regionu DSO Severovýchod v roce 2022

Nezaměstnanost							
	Počet uchazečů - celkem	Počet uchazečů - OZP - celkem	Počet mladistvých uchazečů (do 19 let věku) - celkem	Počet uchazečů - evidence nad 24 měsíců - celkem	Podíl nezaměstnaných osob celkem	Podíl nezaměstnaných osob muži	Podíl nezaměstnaných osob ženy
DSO	2 223	388	16	862	4,54 %	4,25 %	4,85 %
JMK	34 461	4 892	380	12 282	4,36 %	4,01 %	4,74 %
ČR	265 572	36 259	4 159	97 691	3,72 %	3,37 %	4,10 %

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Míra nezaměstnanosti na území DSO klesla za posledních 8 let téměř o polovinu a osciluje okolo 5 procent. Za rok 2022, oproti předchozím letům, kdy se mírně zvyšovala, opět klesla pod tuto hranici.

Tabulka: Trend nezaměstnanosti v regionu DSO

DSO	Podíl nezaměstnaných osob v % celkem	Podíl nezaměstnaných osob v % muži	Podíl nezaměstnaných osob v % ženy
2015	8,10	8,60	7,60
2017	5,76	5,61	5,92
2019	4,66	4,55	4,80
2020	4,98	5,09	4,86
2021	5,02	4,90	5,17
2022	4,54	4,25	4,85

Zdroj: ČSÚ

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Z celkového počtu 43 obcí regionu DSO Severovýchod jich pouze 16 (tj. 37 %) je vybaveno obecní kanalizací zakončenou čistírnou odpadních vod. To mimo jiné znamená, že asi čtvrtina obyvatel obcí je bez čistírny, tj. musí svou denní produkci odpadních vod odstraňovat technicky méně dokonalým způsobem, který s sebou nese jisté riziko znečišťování povrchových i podzemních vod. Disponování kanalizací sice v šetření uvádějí všechny obce, avšak kanalizace není v některých obcích dokončena na celém jejich území. Nejsou k dispozici ani potřebné údaje o tom, zda zejména obyvatelé rodinných i menších bytových domů v malých obcích nejsou vybaveni domovními mechanicko-biologickými nebo kořenovými čistírnami odpadních vod. Oproti tomu vybavenost obcí sledovaného souboru obecním vodovodem a plynifikací byla ke stejnému datu stoprocentní. Obecní rozhlas a internet se nacházejí také téměř v každé obci.

Tabulka: Technická infrastruktura

	vodovod	kanalizace	plynovod	ČOV	kabelová televize	internet	obecní rozhlas	sběrný dvůr
Počet obcí, které disponují technickou infrastrukturou	43	43	43	16	17	43	43	10

Zdroj: Vlastní šetření

Technická zařízení k přenosu informací – obecním rozhlasem a internetem jsou vybaveny všechny obce regionu DSO. Rozvody kabelové televize se nacházejí v 17 obcích regionu (40 %).

Prostřednictvím DSO Severovýchod funguje meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství. Obce společně založili odpadovou společnost EKOR, s.r.o., která je provozovatelem několika zařízení a služeb nejen pro nakládání s odpady, mezi které patří svoz odpadů, provoz skládky odpadů, provoz míst pro třídění odpadů, dotřídění odpadů na dotřídňovací lince na plasty a papír, provoz kompostáren, sběrných dvorů, poradenské služby, kontejnerové dopravy, zemních prací, zimní údržby a čištění komunikací. Na území DSO je také 10 sběrných dvorů.

Dopravní infrastruktura

Silniční síť území DSO tvoří převážně silnice III. třídy, které spojují velkou většinu malých obcí v území. Silnice II. třídy leží převážně mezi většími obcemi a městem Kyjov, jež tvoří přirozené regionální centrum. Mezi silnice II. třídy na území patří II/432 Holešov – Kroměříž – Kyjov – Hodonín, II/422 Velehrad – Kyjov – Podivín – Valtice, II/419 Čejč – Žarošice, II/426 Strážnice – Bzenec – Medlovice, II/431 Hodonín – Svatobořice-Mistřín, Ždánice – Bučovice – Vyškov. Silnice první třídy (I/54) leží pouze na trase Žarošice – Kyjov – Veselí nad Moravou, jež působí jako spojnice města Kyjova a Brna či Města Kyjova a Veselí nad Moravou, kam lidé často dojíždějí v regionu za prací.

Obrázek: Stav povrchu vozovek na území DSO

Zdroj: https://www.susjmk.cz/images/pdf/krajJMK_A0_stav_v2.pdf

Na území celého okresu Hodonín je 115 km silnic I. třídy a 435 km silnic nižších tříd. Kvalita silnic II. a III. třídy, stejně jako některých místních komunikací, je v mnoha případech velmi špatná, protože je z důvodu nedostatku finančních prostředků ve veřejných rozpočtech neudržitelným způsobem zanedbávána jejich údržba a modernizace. Zklidňující dopravní prvky se vyskytují převážně v úsecích velkého dopravního vytížení, přibývá úseků v obcích např. s úsekovým měřením rychlosti. V některých rizikových úsecích však stále chybí. V některých obcích se vyskytují problémy převážně s parkováním. Převážně v menších obcích občané parkují své automobily u krajnic hlavních silnic, z důsledku nedostatku veřejných parkovacích ploch, což s sebou přináší určitá rizika jejich ohrožení. Generel krajských silnic Jihomoravského kraje předpokládá na území regionu DSO následující stavby na silniční síti: obchvat Bzenec; obchvat Svatobořice-Mistřína; přeložku Ždánic či západní obchvat Kyjova. Na region bude napojena také dálniční síť. V roce 2024 má být zprovozněn úsek dálnice D55

z města Bzenec ve směru na Kroměříž. Stavba úseku směrem na Břeclav by měla být zahájena v roce 2030.

Dopravní obslužnost

Hromadnou silniční dopravu osob zajišťuje v regionu DSO v rámci Integrovaného dopravního systému JMK několik autobusových dopravců. Spojení s obcemi v centrálním Kyjovsku, spojení s Brnem, a s Kroměříží zajišťuje ČSAD Kyjov, a. s. Ve směru z jihu na sever (Hodonín – Kyjov) provozuje několik linek ČSAD Hodonín, a. s., která také zabezpečuje základní dopravní obslužnost obcí v jižní části regionu. Hromadnou autobusovou dopravu zajišťují na některých linkách také společnosti ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s. a BDS-BUS, s.r.o..

I když je systém hromadné dopravy osob v regionu DSO relativně funkční, většina obyvatel využívá při cestách do zaměstnání, na nákupy i za nejrůznějšími druhy služeb individuální automobilovou dopravu. Státem i regiony nedostatečně podporovaná a financovaná hromadná doprava v současnosti není schopna nabízet veřejnosti dostatečně kvalitní a levné služby. Mimo jiné proto, že uživatelé silniční automobilové dopravy nehradí v plné výši přímé i vyvolané náklady spojené např. s poškozováním a opotřebováváním silničního tělesa, se znečišťováním životního prostředí, s poškozováním zdravotního stavu obyvatelstva, s léčbou zraněných a s usmrcenými při dopravních nehodách, s ekonomickými ztrátami vyplývajícími z časových ztrát v dopravních zácpách, atd.

Podle měření intenzity dopravy se na území DSO vyskytují na silnicích I. a II. třídy v převažující míře úseky s intenzitou dopravy mezi 3000 – 7000 vozidly v měřeném období dvaceti čtyř hodin. Nejvíce zatížen je úsek silnice první třídy mezi Kyjovem a Moravským Pískem.

Většina obcí regionu DSO nemá zpracován podrobný pasport místních komunikací, takže jejich odpovědní zástupci nemají přesný přehled rozsahu sítě místních komunikací ve správě obce ani o reálných nákladech na údržbu a modernizaci této dopravní infrastruktury. Pokud obce mají tyto dokumenty zpracovány, nemají je vystavené na svých internetových stránkách a jejich obyvatelům je tak odepřen dálkový přístup k těmto materiálům.

Na území je podle mapového portálu IDS JMK celkem 150 autobusových zastávek. Nejvíce z nich je ve městech Kyjov, Veselí nad Moravou a Bzenec, dále ve Ždánicích a obcích Svatobořice-Mistřín, Žarošice a Hovorany. Zastávky obsahují často jen základní vybavení, jako je označník, lavička a odpadkový koš. Přístřešky zastávek jsou často poničené v důsledku vandalismu.

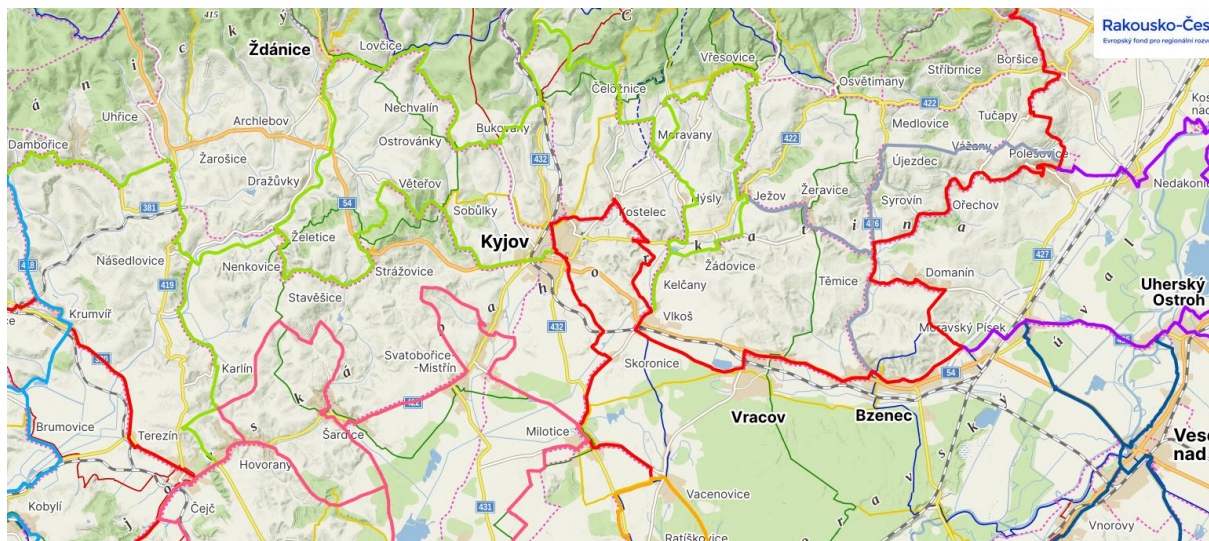
Tabulka: Počet autobusových zastávek v obcích

Obec	Počet autobusových zastávek v obci	Obec	Počet autobusových zastávek v obci	Obec	Počet autobusových zastávek v obci
Archlebov	1	Labuty	1	Šardice	4
Bukovany	2	Lovčice	3	Těmice	3
Bzenec	9	Moravany	2	Uhřice	3
Čejč	2	Moravský Písek	5	Veselí nad Moravou	12
Čeložnice	2	Násedlovice	4	Věteřov	1
Dambořice	4	Nechvalín	2	Vlkoš	5
Domanín	3	Nenkovice	3	Vracov	5
Dražůvky	2	Ostrovánky	1	Vřesovice	2
Hovorany	6	Skalka	2	Žádovice	1

Infrastruktura cyklistické dopravy je na Kyjovsku poměrně hustá. V regionu jsou vyznačeny cyklotrasy Klubu českých turistů a Moravské vinařské stezky. Na některou z cyklotras je napojena každá obec regionu, cyklisté tak mohou najít tu nevhodnější trasu, podle svých zájmů a podle náročnosti stezky. Cyklotrasy Klubu českých turistů jsou dálkové i místní. Vedou převážně lesními komplexy Chřibů a Ždánickým lesem.

Projekt Moravských vinařských stezek se snaží podporovat a chránit vinařskou turistiku na Jižní Moravě. Ve spolupráci s 280 obcemi, rozdělenými do 10 vinařských oblastí tvoří celkem 1200 km cyklistických tras.

Obrázek: Mapa Moravských vinařských stezek

Zdroj: <https://www.vinarske.stezky.cz/mapa-stezek.aspx>

V roce 2014 provedlo město Kyjov výstavbu cyklostezky, která podél železniční trati propojila místní část Nětčice a Bohuslavice. V dalších letech její výstavba pokračovala severně údolím Kyjovky přes Haluzice (rekreační oblast u Jestřabic) a Nemotice do Mouchnic v délce necelých 10 km. Pro cyklisty tak vzniklo spojení z města do Chřibů a na četné lesní asfaltové cesty ve Ždánickém lese.

Další místní cyklostezky vznikají mezi jednotlivými obcemi, jako např. mezi Šardicemi a Hovorany.

V současnosti je stále většina cyklotras vedena po silnicích III. třídy a nezpevněných cestách. Kvalitnější infrastruktura pro cyklisty v podobě upravených a dopravně značených komunikací, cyklostezek, by výrazným způsobem usnadnila průběh nemotorové dopravy a umožnila bezpečnější cestování. Hustá síť cyklotras i gastronomické, ubytovací a další služby jsou součástí většího souboru realizovaných opatření na podporu šetrnějších forem turistického ruchu.

Infrastruktura pro pěší dopravu a turistiku je v urbanizovaných územích reprezentována chodníky pro pěší, které nejsou ve všech obcích v optimálním stavu, a ve volné krajině turistickými trasami, z nichž některé jsou kvalitně značeny Klubem českých turistů. Závažnou překážkou pro využívání krajiny k pěší turistice i ke krátkodobé relaxaci je její výrazně omezená prostupnost v důsledku velkoplošného obhospodařování zemědělských pozemků spojeného se zrušením původních polních cest. Tato situace také znemožňuje pohyb obyvatel mezi jednotlivými obcemi mimo hlavní dopravní tahy.

V regionu se nachází 13 naučných stezek.

5. Vybavenost

Školství a vzdělávání

V území regionu DSO Severovýchod se nachází 45 zařízení mateřských škol (v 32 obcích) a 33 zařízení základních škol (ve 27 obcích). Centrem vzdělávání je město Kyjov, kde se nachází 9 z celkového počtu organizací základního a mateřského typu, z toho dvě speciální ZŠ a MŠ, které se zaměřují na děti se zdravotním postižením. Další ZŠ pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v obci Vřesovice a ve Veselí nad Moravou. Středoškolské vzdělání v území poskytuje gymnázium a 2 střední školy v Kyjově a 1 střední škola v městě Bzenci a 1 ve Veselí nad Moravou. Všechna středoškolská zařízení jsou příspěvkovými organizacemi JMK. Základní umělecké školy jsou situovány do měst – Kyjov, Vracov, Bzenec, Ždánice a Veselí nad Moravou. Soukromé školské zařízení je v území jediné.

Tabulka: Školství

	Mateřská škola	ZŠ 1-5	ZŠ 1-9	ZUŠ	SŠ	Speciální škola
Počet zařízení	45	13	18	5	6	3
Počet obcí, v nichž je zařízení	32	12	15	5	4	2

Zdroj: vlastní šetření

Vzhledem k demografickému vývoji mají především MŠ problém s kapacitami svých zařízení. Velký rozdíl lze pozorovat v průměrném počtu žáků na třídu mezi venkovskými a městskými školami. U těch městských se údaje pohybují kolem 20 dětí na třídu a více, u venkovských je průměr mnohem nižší. Obce v území však mají zájem na zachování venkovských škol. Největší problémy v oblasti regionálního školství vyplývají ze způsobu financování. Objevují se problémy s technickým stavem budov, nedostatečnými kapacitami, vysokou administrativní zátěží a potřebou zkvalitnit či obnovit materiální vybavení škol.

Sociální péče

Sociální zařízení jsou v regionu rozmístěny jen v několika obcích. Centrem sociálních služeb regionu DSO je město Kyjov, v němž se nachází většina těchto institucí. Nejvíce je v regionu domů s pečovatelskou službou. Ostatní instituce z oblasti sociální se nevyskytují již v tak velkém počtu. Od roku 2007 probíhá na území obce s rozšířenou působností Kyjov komunitní plánování sociálních služeb. Udržitelnost procesu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) je zajištěna nejen politickou podporou města Kyjova, ale také stabilní organizační strukturou KPSS. Jsou vytvořeny 3 pracovní skupiny – I. Osoby a rodiny ohrožené, rizikové, v problémech a krizi, II. Senioři a osoby se zdravotním postižením, III. Osoby s duševním onemocněním a mentálním postižením a Koordinační – řídicí skupina (pověřená Radou města Kyjova), které se na koordinaci a rozvoji sociálních služeb podílejí.

Sociálních služeb v regionu využívají i matky samoživitelky s dětmi, které se velmi často pohybují ve velké finanční tísní. Ubytovací zařízení pro sociálně strádající matky s dětmi je pouze v městě Kyjově.

V regionu se nalézají i pobytové zařízení poskytující celoroční ubytování a sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením. Příkladem je Domov Horizont, p. o.

Velkou mírou je v Kyjově zastoupena skupina obyvatel seniorského věku, avšak kapacita pobytových zařízení pro seniory je zcela nedostačující. Tyto služby tak doplňují terénní služby. Obcím je poskytuje převážně Charita Kyjov případně Charita Hodonín, ošetrovatelská služba Homedica Hodonín či DPS Ždánice a služba Charity ve Slavkově u Brna. Avšak časové a finanční možnosti jednotlivých služeb nejsou plně v souladu s potřebami seniorů.

Za ostatními službami musejí klienti dojíždět mimo jejich bydliště do Kyjova či jiných spádových měst mimo region DSO, a proto jsou pro některé občany v krizi nedostupné. Rozsah služeb také zcela nepokrývá potřeby uživatelů, a to především co se místní a časové dosažitelnosti týče. Z toho plyne potřeba do budoucna řešit místní a časovou dostupnost služeb.

Dále jsou občanům poskytovány návazné služby, mezi které patří: ošetrovatelská služba, domácí hospicová péče, C-klub svépomocná skupina pro onkologicky nemocné, půjčovna kompenzačních pomůcek, příprava na manželství, kurzy, workshopy, poradenství pro nastávající maminky, mateřský klub, příjem a výdej věcí osobní potřeby, nábytku potřebným, koordinace ručního pletení obvazů pro malomocné v Africe a Indii, pomoc a podpora lidem s roztroušenou sklerózou formou rekondičního a rehabilitačního cvičení, ergoterapie, rozvoz obědů, pedikúra atd.

Důležité je také zmínit skutečnost, že od 1. 4. 2014 je poskytována další služba - denní stacionář pro duševně nemocné, jejímž poskytovatelem je Sociálně-psychiatrické centrum - Fénix, o.p.s. se sídlem v Kyjově. Dále organizace Centrum služeb pro seniory Kyjov poskytuje ve svém zařízení od 1. 11. 2013 odlehčovací služby § 44 (kromě dalších 2 služeb jako je domov pro seniory a domov se zvláštním režimem). A Nemocnice Kyjov, p. o. poskytuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče § 52.

V regionu je tedy potřeba rozvíjet i existující sociální a související služby, které jsou zaměřené zejména na poradenství, pečovatelskou službu, kluby seniorů, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, Sociálně aktivizační služby, mateřská centra, osobní asistenci, terapeutické komunity, sociální rehabilitaci, Sociálně zdravotní služby, jídelny, odlehčovací služby, terénní služby, tlumočení do znakové řeči atd.

Směrem k individuálním potřebám jednotlivců by měli být více nastaveny služby jako chráněné bydlení, domovy se zvláštním režimem, azylové domy, Stacionáře, noclehárny, Svoz občanů atd.

Tabulka: Instituce poskytující sociální služby v regionu DSO

Služby odborného sociálního poradenství			
ORP	Poskytovatel	Sociální služba	Cílová skupina
Kyjov	Charita Kyjov	Občanská poradna	osoby v krizi
Kyjov	Krok Kyjov, z. ú.	Odborné sociální poradenství	děti a mládež 6- 26 let ohrožené spol. nežádoucími jevy rodiny s dítětem/děťmi osoby v krizi osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby, které vedou rizikový zp. života nebo jsou jím ohroženy
Hodonín Kyjov	Diecézní charita Brno, Oblastní	Odborné sociální poradenství (charitní)	děti, mládež a rodiny/osoby ohrožené

Veselí nad Moravou	charita Hodonín	sociálně právní poradna)	sociálním vyloučením a osoby v krizi
Služby sociální péče			
ORP	Poskytovatel	Sociální služba	Cílová skupina
Hodonín Kyjov	Centrum pro rodinu a sociální péči Hodonín	Vlaštovka - dětský rehabilitační stacionář	os. s poruchou autist. spektra os. s mentálním postižením os. s tělesným postižením os. s kombinovaným postižením
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, p. o. města Kyjova	Denní stacionář	osoby se zdravotním postižením senioři
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Sociálně-psychiatrické centrum - Fénix, o.p.s.	Denní stacionář pro duševně nemocné Fénix, o.p.s.	osoby s chronickým duševním onemocněním
Kyjov	Centrum služeb pro seniory Kyjov, příspěvková organizace	Domov pro seniory	senioři
Kyjov	Centrum služeb pro seniory Kyjov, příspěvková organizace	Domovy se zvláštním režimem	senioři s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí
Kyjov	Centrum služeb pro seniory Kyjov, příspěvková organizace	Odlehčovací služby	senioři senioři s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí
Kyjov	Domov Horizont, příspěvk. organizace	Domov pro os. se zdrav. postižením	osoby s komb. postižením osoby s mentálním postižením
Kyjov	Domov Horizont, příspěvk. organizace	Chráněné bydlení	osoby s komb. postižením osoby s mentálním postižením
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, p. o. města Kyjova	Osobní asistence	osoby se zdravotním postižením senioři
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, p.o. města Kyjova	Pečovatelská služba	osoby se zdravotním postižením senioři
Kyjov Hodonín	Diecézní charita Brno	Charitní pečovatelská služba Šardice	rodiny s dítětem/děťmi osoby se zdravotním postižením senioři
Kyjov	Diecézní charita Brno	Charitní pečovatelská služba Ždánice	rodiny s dítětem/děťmi os. se zdravotním postižením senioři
Kyjov	Charita Kyjov	Charitní dům pokojného stáří	senioři

		Čeložnice	
Kyjov	Charita Kyjov	Charitní pečovatelská služba Kyjov	osoby s tělesným postižením seniři
Kyjov	Charita Kyjov	Charitní pečovatelská služba Svatobořice-Mistřín	osoby s tělesným postižením seniři
Kyjov	Město Bzenec	Pečovatelská služba Bzenec	rodiny s dítětem/děťmi seniři
Kyjov	Město Vracov	Pečovatelská služba Vracov	osoby s chron. onemocněním osoby se zdravotním postižením seniři
Služby sociální prevence			
ORP	Poskytovatel	Sociální služba	Cílová skupina
Hodonín Kyjov Veselí nad Moravou	Sociálně-psychiatrické centrum - Fénix, o.p.s.	Sociální rehabilitace	osoby s chron. duš. onemocněním
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s.	Sociální rehabilitace	osoby se sluchovým postižením
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Centrum pro sluchově postižené Hodonínsko, o.p.s.	Tlumočnické služby	osoby s těžkým sluchovým postižením
Kyjov	Krok Kyjov, z. ú.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	děti a mládež od 6 do 26 let ohrožené spol.nežádoucími jevy osoby v krizi osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou jím ohroženy rodiny s dítětem/děťmi
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, příspěvková organizace města Kyjova	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	rodiny s dítětem/děťmi
Kyjov	Centrum sociálních služeb Kyjov, příspěvková organizace města Kyjova	Azylové domy	děti, mládež a rodiny/osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Diecézní charita Brno	Nízkoprahové denní centrum Hodonín	osoby bez přístřeší
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Diecézní charita Brno	Noclehárna Hodonín	osoby bez přístřeší osoby, které vedou rizikový způsob života

Mor.			nebojsou jím ohroženy
Kyjov Veselí nad Mor.	Charita Kyjov	Kontaktní centrum	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
Kyjov	Charita Kyjov	Nízkoprahový klub Bárka	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy
Hodonín Kyjov Veselí nad Mor.	Charita Strážnice	Kotva, sociálně terap. dílny /výchovně nepedag. činnost	Osoby s chronickým duševním onemocněním
JMK	DOTYK II, o.p.s.	Raná péče	osoby s poruchou autistického spektra (0-7 let)
JMK	Slezská diakonie	Poradna rané péče DOREA	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením rodiny s dítětem/děťmi (0-7 let)
JMK	Společnost pro ranou péči, pobočka Brno	Raná péče	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zrakovým postižením (0-7 let)

Zdroj: Minimální síť sociálních služeb v ORP Kyjov pro rok 2022

Obce vnímají jako největší potřebu budovat kapacity pro důstojné prožívání stáří v přirozeném prostředí tzv. denní stacionáře pro seniory, či nutnost řešit situaci dostupnosti bydlení. Avšak sociálních služeb zaměřujících se na drogově závislé či sociálně vyloučené je v regionu málo. Vystává potřeba podpořit žití v přirozeném prostředí s rodinou, ale také zachovat určitou důstojnost stáří v pobytových zařízeních. Chybí zde vhodné prostory a celková koncepce pro práci s rodinami v jejím širším pojetí od práce s dětmi až po prarodiče. Služby by měli být zaměřeny na podporu mezigenerační sounáležitosti, chybí aktivizační služby pro seniory i sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Hlavně co se týká bezplatných služeb pro osoby, které si placené služby nemohou z finančních důvodů dovést. Zcela chybí například denní centrum pro bezdomovce.

Komerční služby a ostatní základní služby obyvatelům

U většiny obcí jejich vybavenost koresponduje s počtem obyvatel obce. Nejvíce se trendu vymyká obec Uhřetice, která vykazuje výrazně větší vybavenost, než je u obcí se podobným počtem obyvatel a obec Nenkovice, která má s ohledem na obce s podobným počtem obyvatel nižší vybavenost komerčními službami.

Ze základních služeb obyvatelům je v regionu DSO nejvíce obchodů s potravinami, pohostinství s kuchyní či stavebnictví. Naopak velmi málo je oprav a výroben obuvi, služben policie, rychlých občerstvení či mateřských a rodinných center. Z informací o vybavenosti základními službami pro obyvatele v regionu DSO je zřejmé, že region poskytuje poměrně široké spektrum služeb, avšak většina z nich se nachází přímo v obcích, jež tvoří přirozená centra služeb nebo v jejich blízkosti. Lidé proto za některými službami do těchto center musejí dojíždět. Některé typy služeb jsou však zastoupeny v malé míře, či chybí úplně. V regionu je také nedostatečná síť služeb pro cestovní ruch a velmi nízká je i kvalita těchto služeb. Zejména v menších obcích, kde chybí tyto služby úplně.

Tabulka: Vybavenost obcí službami

Obec	Počet služeb v obci	dostatečnost služeb	Obec	Počet služeb v obci	dostatečnost služeb	Obec	Počet služeb v obci	dostatečnost služeb
Archlebov	18	obec se základní vybaveností	Lovčice	18	obec se základní vybaveností	Uhřetice	24	obec se základní vybaveností
Bukovany	8	obec se základní vybaveností	Moravany	10	obec se základní vybaveností	Věteřov	4	obec bez základní vybavenosti
Bzenec	35	vyšší vybavenost	Násedlovice	17	obec se základní vybaveností	Vlkoš	14	obec se základní vybaveností
Čejč	18	obec se základní vybaveností	Nechvalín	7	obec se základní vybaveností	Vracov	46	vyšší vybavenost
Čeložnice	8	obec bez základní vybavenosti	Nenkovice	2	obec se základní vybaveností	Vřesovice	4	obec bez základní vybavenosti
Dambořice	29	vyšší vybavenost	Ostrovánky	3	obec bez základní vybavenosti	Žádovice	20	obec bez základní vybaveností
Domanín	16	obec se základní vybaveností	Skalka	5	obec bez základní vybavenosti	Žarošice	19	vyšší vybavenost
Dražůvky	5	obec bez základní vybavenosti	Skoronice	12	obec bez základní vybavenosti	Ždánice	45	vyšší vybavenost
Hovorany	39	vyšší vybavenost	Sobůlky	11	obec se základní vybaveností	Želetice	11	obec bez základní vybavenosti
Hýslý	6	obec bez základní vybavenosti	Stavěšice	8	obec bez základní vybavenosti	Žeravice	14	obec se základní vybaveností
Ježov	13	obec se základní vybaveností	Strážovice	10	obec se základní vybaveností	Karlín	1	obec bez základní vybavenosti
Kelčany	4	obec bez základní vybavenosti	Svatobořice-Mistřín	47	vyšší vybavenost	Moravský Písek	19	vyšší vybavenost

Kostelec	24	obec se základní vybaveností	Syrovín	3	obec bez základní vybavenosti			
Kyjov	72	vyšší vybavenost	Šardice	38	vyšší vybavenost			
Labuty	1	obec bez základní vybavenosti	Těmice	15	obec bez základní vybavenosti			

Zdroj: vlastní šetření

Bydlení

Většina sídel na území regionu DSO Severovýchod byla založena v nižších polohách nebo na úpatí hřbetů. Zástavba vytvářela náves nebo probíhala ve dvou řadách podél cesty či vodního toku. Tyto historické části dnes tvoří centra obcí. Zástavba původně venkovská byla ve 20. století doplňována rodinnými domy městského charakteru buď samostatně stojícími, nebo koncipovanými jako dvojdomky s charakteristickou úzkou parcelou. V současnosti probíhá v území často výstavba vilového typu s poměrně velkými objekty na malých pozemcích. Urbanistická struktura center městských sídel odpovídá analogicky sídlům venkovským, domy v centrální části jsou přestavovány na vícepodlažní, částečně jsou využívány pro občanskou vybavenost a získávají městský charakter, pozdější zástavba je tvořena volně stojícími bytovými domy vytvářejícími sídlištní komplexy.

V území regionu bylo mezi léty 2011 – 2022 dokončeno celkem 1634 bytů s kolísavým trendem přírůstku nově postavených bytů mezi jednotlivými roky. Byty byly za sledované období stavěny ve všech obcích, avšak s různou intenzitou. Nejvíce bytů bylo postaveno ve spádových městech Kyjov a Veselí nad Moravou, následovaných obcemi Vracov a Bzenec. Naopak nejméně bytů bylo postaveno v obcích Karlín a Labuty, a to 1, resp. 2. Intenzita bytové výstavby byla mírně utlumena poslední ekonomickou recesí. S hospodářským oživením by měl index bytové výstavby postupně zase růst.

V území se vyskytují také rezidenční brownfields a neobydlené domy. Největší poměr neobydlených domů se podle Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo v roce 2021, nachází na katastrálním území obcí Vřesovice, Stavěšice a Labuty. Nejméně neobydlených domů je naopak v obcích Hovorany a Svatobořice-Mistřín. Obce, na jejichž administrativním území se nacházejí nevyužívané, zdevastované objekty, mají v příštích letech možnost preferovat revitalizaci a nové využití těchto budov před novou zástavbou volných ploch. K tomu motivuje také aktuální státní podpora.

Kultura, sport a volnočasové aktivity

Základní občanské vybavení obcí v regionu DSO je na průměrné úrovni. Rozložení, ale i věková a vzdělanostní struktura obyvatel zásadně limituje přítomnost a rozvoj služeb i jejich nerovnoměrnou distribuci. Vybavenost obcí jednotlivými službami pro rozvoj obecního života ve většině případů tak odráží počet obyvatel v obci. Nejlépe vybavené vzhledem k vyžití v obci je město Kyjov, jež je současně obcí s největším počtem obyvatel a tvoří přirozené centrum regionu. Nejméně vybavenou vzhledem k vyžití v obci je obec Skalka, která je také obcí s nejmenším počtem obyvatel.

Téměř ve všech obcích DSO se nachází knihovny nebo jejich pobočky. Dvě kina (stálé a letní) nalezneme v Kyjově, další ve městech Vracov, Bzenec. Téměř každá obec vlastní své kulturní zařízení, ať už tzv. „Kulturák, Dělnický dům, Orlovnu“ nebo další. V obcích regionu jsou stále silně zakořeněny

lidové zvyky a obyčeje spjaté s církevním kalendářním rokem. Mezi tradiční zvyky patří například Masopust, velikonoční zvyky, hody či vinobraní.

Muzea a galerie jsou spíše soustředěna do města Kyjova a dalších měst správního obvodu. Celkově je v regionu 16 muzeí a expozic. Koupališť je v území 8, z toho jeden biotop v obci Bohuslavice u Kyjova. Fotbalových hřišť a tělocvičen je pro potřeby obyvatelstva dostatek. Města a některé větší obce disponují i stadiony či víceúčelovým sportovním areálem. Naopak víceúčelových hřišť již tolik není a některá hřiště se nacházejí před obdobím nutné rekonstrukce.

Tabulka: Volnočasové aktivity v regionu DSO

	Hřiště fotbalové	víceúčelové hřiště	tenisové kurty	koupaliště	bazén	střelnice	kluziště	dětské hřiště	bowling	workoutové hřiště
Počet zařízení	41	44	12	8	2	5	1	145	4	35
Počet obcí, v nichž volnočasový prostor je	40	25	9	7	2	5	1	41	4	25

Zdroj: vlastní šetření

Obce v regionu DSO nabízí také velké množství volnočasového a sportovního vyžití. Nejvíce spolků a zájmových sdružení se nachází v obcích Kyjov, Bzenec, Svatobořice-Mistřín a Vracov. Nejméně zájmových sdružení a spolků je v obcích Labuty, Karlín a Dražůvky. V rozčlenění spolků a zájmových sdružení na území převažují organizace zaměřené na sport, kulturu či rodinu.

Důležitou komunitní roli v obcích sehraává typické spolky jako dobrovolní hasiči, myslivci, folklórní a pěvecké soubory vyskytující se ve většině obcí.

Obce se ve svých činnostech zaměřují na skupiny seniorů, rodiny s dětmi a děti a mládež. Téměř v každé obci jsou zařízení jako dětská hřiště, sportoviště, v posledních letech se rozšířila workoutová hřiště, která se již nacházejí ve více než polovině obcí DSO. Ve většině obcí se v průběhu roku pořádají akce pro děti i pro seniory. Na ostatní skupiny občanů se aktivity obcí zaměřují pouze okrajově. Tato situace je v jednotlivých obcích odlišná v návaznosti na zastoupení těchto skupin a na přístupu vedení obcí.

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Využití území („land-use“) v regionu DSO Severovýchod ve smyslu biofyzikálním i socioekonomickém je charakteristické pro soubor obcí a menších měst ležících v krajině teplého klimatu, která byla v některých svých částech osídlena nepřetržitě již od doby paleolitu (Bzenec, Kyjov), resp. neolitu (Lovčice, Žádovice, Žarošice, Ždánice), přes vrcholný středověk až do současnosti a v průběhu tohoto dlouhého období byla zcela pozměněna antropogenními aktivitami. Kyjovská pahorkatina patří mezi typické zemědělské oblasti a dlouhodobý vývoj využití krajiny tuto skutečnost dokládá. Orná půda zde ve všech obdobích dominovala a svým podílem byla srovnatelná pouze s Vizovickou vrchovinou (s částí, která zasahuje do okresu Hodonín).

Tabulka: Druhy pozemků v DSO v roce 2022

	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Chmelnice (ha)	Vinice (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Zemědělská půda (ha)
DSO	49 612	25 666	0	1 678	1 126	757	1 764	30 991
JMK	718 779	346 259	0	18 613	17 523	8 225	30 917	421 537
ČR	7 887 147	2 910 699	8 843	20 307	178 877	43 041	1 034 857	4 196 624
	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	Ostatní plochy (ha)	Nezemědělská půda (ha)			
DSO	12 702	701	1 149	4 069	18 621			
JMK	201 832	15 697	15 125	64 589	297 243			
ČR	2 680 372	169 974	134 519	705 657	3 690 523			

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

V regionu DSO disponovaly v roce 2022 největší reálnou rozlohou orné půdy obce Veselí nad Moravou (1877,5 ha), Svatobořice-Mistřín (1717,6 ha), Kyjov (1440,4 ha), Šardice (1364,1 ha), Bzenec (1210,8 ha), Násedlovice (1096,3 ha), Dambořice (1078,0 ha), Hovorany (1073,9 ha) a Vracov (1060,9 ha). Na administrativních územích těchto obcí by v příštích letech měly být především realizovány společné nebo individuální projekty zaměřené na vytváření nových skladebných prvků územních systémů ekologické stability lokálního významu a nových protierozních opatření. Nejmenší plochu orné půdy měly obce Nechvalín (103,8 ha), Ostrovánky (137,8 ha), Čeložnice (143,2 ha), Kelčany (158,1 ha), Karlín (161,9 ha) a Labuty (167,5 ha). V celém regionu DSO bylo v roce 2015 evidováno 25 666 ha orné půdy (tj. 7,41 % z celkové rozlohy orné půdy v Jihomoravském kraji).

Tabulka: Využití území („land-use“) na území jednotlivých obcí regionu DSO Severovýchod v roce 2022

Název obce	Orná půda	Vinice	Zahrady	Ovocné sady	Trvalé travní porosty	Lesní pozemky	Vodní plochy	Zastav. Plochy	Ostatní plochy
	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
Archlebov	692,5	66,7	13,2	19,4	20,1	442,1	11,3	18,3	49,5
Bukovany	266,0	6,1	11,7	0,0	2,8	4,7	0,4	10,2	27,5
Bzenec	1 210,8	158,5	46,5	27,4	103,1	1 869,8	84,9	111,3	421,3
Čejč	922,5	69,7	21,9	30,7	52,6	58,0	13,5	24,5	135,5
Čeložnice	143,2	2,6	8,5	1,7	15,6	425,9	1,5	8,3	24,4
Dambořice	1 078,0	139,8	21,6	28,1	80,1	801,7	8,3	28,7	130,5
Domanín	570,2	33,2	18,2	7,5	4,5	2,4	1,3	18,2	45,5
Dražůvky	377,1	2,8	4,5	0,0	18,5	75,0	6,8	6,4	25,0
Hovorany	1 073,9	176,4	29,1	61,1	53,5	419,2	8,8	39,1	238,4
Hýslý	487,8	66,0	7,4	26,8	15,1	156,0	10,4	11,6	45,3
Ježov	430,1	8,5	8,7	25,0	25,7	2,1	9,2	14,7	68,5
Karlín	161,9	8,5	7,8	0,3	6,1	3,8	1,3	4,9	29,1
Kelčany	158,1	1,5	8,0	46,3	0,6	1,5	5,6	7,8	31,4
Kostelec	355,3	22,7	18,6	7,2	11,3	0,0	11,9	15,6	64,4
Kyjov	1 440,4	85,6	106,3	11,9	63,9	754,3	37,0	125,5	363,4
Labutý	167,5	3,6	6,5	0,0	1,1	0,0	4,3	5,1	41,1
Lovčice	485,2	1,0	61,5	26,8	61,9	915,5	17,0	19,3	61,3
Moravany	315,0	14,7	20,6	8,5	19,5	654,9	4,5	14,3	39,5
Moravský Písek	610,2	1,7	39,1	0,0	137,7	395,2	77,4	39,6	188,0
Násedlovice	1 096,3	54,3	17,0	33,5	11,4	4,3	9,3	18,6	63,0
Nechvalín	103,8	70,5	13,4	139,8	11,9	54,3	2,6	7,3	21,2
Nenkovice	487,3	11,2	15,7	14,4	20,8	2,0	7,8	9,9	85,2
Ostrovánky	137,8	0,0	9,9	1,2	0,2	0,0	0,6	4,4	9,0
Skalka	211,4	14,2	4,3	6,2	15,5	3,6	4,5	6,5	36,5
Skoronice	427,0	27,2	6,0	0,0	11,5	17,7	5,0	10,3	32,2
Sobůlky	429,8	24,1	8,9	6,4	14,2	167,0	3,5	13,6	33,8
Stavěšice	372,9	2,7	20,5	5,8	22,3	11,5	5,8	11,0	41,2
Strážovice	468,0	28,8	10,5	12,6	8,9	31,9	0,4	10,4	31,3
Svatobořice-Mistřín	1 717,6	76,1	60,8	11,6	62,9	168,4	20,0	63,2	131,8
Syrovín	267,3	32,6	16,7	15,8	9,9	27,6	4,5	8,3	25,1
Šardice	1 364,1	98,3	25,7	22,3	4,7	4,8	8,7	44,8	155,9
Těmice	271,9	1,8	17,5	2,7	12,1	0,0	4,6	18,6	50,0
Uhřice	554,2	2,9	18,9	19,0	30,9	7,9	8,4	14,3	54,3
Veselí nad Moravou	1 877,5	73,0	116,1	16,6	440,4	207,5	184,4	150,8	478,6
Věteřov	439,4	7,6	23,8	13,2	27,7	259,2	2,4	9,9	34,8
Vlkoš	629,7	21,5	24,3	1,6	12,7	38,3	8,2	25,3	102,1
Vracov	1 060,9	124,5	85,5	2,3	16,9	2 811,0	57,0	85,3	197,0
Vřesovice	276,5	1,0	30,2	15,6	39,3	238,4	3,6	13,2	35,8

Žádovice	351,2	16,3	18,1	58,8	17,2	20,9	3,4	14,7	56,7
Žarošice	661,2	44,7	33,2	9,7	33,0	563,8	11,7	20,8	89,2
Ždánice	643,4	46,0	46,6	16,0	157,2	977,7	18,4	33,7	142,5
Želetice	366,1	2,3	12,3	0,9	69,0	49,1	10,1	10,5	90,5
Žeravice	505,3	26,7	30,1	1,7	20,1	53,5	0,8	20,0	41,6

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

Nejvyšší podíly orné půdy mají na svém administrativním území obce Ostrovánky (84 % z celkové rozlohy), Násedlovice (84 %), Domanín (81 %), Bukovany (81) a Skoronice (80 %). Největšími podíly lesních porostů disponují obce Čeložnice (67 % z celkové rozlohy), Vracov (63 %), Moravany (60 %) a Lovčice (55 %). Největší podíly nepřirodních, zastavěných ploch se vyskytují v obci Těmice (4 % z celkové rozlohy) a ve městech Kyjov a Veselí nad Moravou (4 %).

Tabulka: Procentuální využití území („land-use“) na území jednotlivých obcí regionu DSO Severovýchod, v Jihomoravském kraji a v ČR v roce 2022

Název obce	Orná půda	Vinice	Zahrady	Ovocné sady	Trvalé travní porosty	Lesní pozemky	Vodní plochy	Zastav. plochy	Ostatní plochy
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Archlebov	52%	5%	1%	1%	2%	33%	1%	1%	4%
Bukovany	81%	2%	4%	0%	1%	1%	0%	3%	8%
Bzenec	30%	4%	1%	1%	3%	46%	2%	3%	10%
Čejč	69%	5%	2%	2%	4%	4%	1%	2%	10%
Čeložnice	23%	0%	1%	0%	2%	67%	0%	1%	4%
Dambořice	47%	6%	1%	1%	3%	35%	0%	1%	6%
Domanín	81%	5%	3%	1%	1%	0%	0%	3%	6%
Dražůvky	73%	1%	1%	0%	4%	15%	1%	1%	5%
Hovorany	51%	8%	1%	3%	3%	20%	0%	2%	11%
Hýsly	59%	8%	1%	3%	2%	19%	1%	1%	5%
Ježov	73%	1%	1%	4%	4%	0%	2%	2%	12%
Karlín	72%	4%	4%	0%	3%	2%	1%	2%	13%
Kelčany	61%	1%	3%	18%	0%	1%	2%	3%	12%
Kostelec	70%	4%	4%	1%	2%	0%	2%	3%	13%
Kyjov	48%	3%	4%	0%	2%	25%	1%	4%	12%
Labuty	73%	2%	3%	0%	0%	0%	2%	2%	18%
Lovčice	29%	0%	4%	2%	4%	55%	1%	1%	4%
Moravany	29%	1%	2%	1%	2%	60%	0%	1%	4%
Moravský Písek	41%	0%	3%	0%	9%	27%	5%	3%	13%
Násedlovice	84%	4%	1%	3%	1%	0%	1%	1%	5%
Nechvalín	24%	17%	3%	33%	3%	13%	1%	2%	5%
Nenkovice	74%	2%	2%	2%	3%	0%	1%	2%	13%
Ostrovánky	84%	0%	6%	1%	0%	0%	0%	3%	6%
Skalka	70%	5%	1%	2%	5%	1%	1%	2%	12%
Skoronice	80%	5%	1%	0%	2%	3%	1%	2%	6%

Sobůlky	61%	3%	1%	1%	2%	24%	0%	2%	5%
Stavěšice	76%	1%	4%	1%	5%	2%	1%	2%	8%
Strážovice	78%	5%	2%	2%	1%	5%	0%	2%	5%
Svatobořice-Mistřín	74%	3%	3%	1%	3%	7%	1%	3%	6%
Syrovín	66%	8%	4%	4%	2%	7%	1%	2%	6%
Šardice	79%	6%	1%	1%	0%	0%	1%	3%	9%
Těmice	72%	0%	5%	1%	3%	0%	1%	5%	13%
Uhřice	78%	0%	3%	3%	4%	1%	1%	2%	8%
Veselí nad Moravou	53%	2%	3%	0%	12%	6%	5%	4%	14%
Věteřov	54%	1%	3%	2%	3%	32%	0%	1%	4%
Vlkoš	73%	2%	3%	0%	1%	4%	1%	3%	12%
Vracov	24%	3%	2%	0%	0%	63%	1%	2%	4%
Vřesovice	42%	0%	5%	2%	6%	36%	1%	2%	5%
Žádovice	63%	3%	3%	11%	3%	4%	1%	3%	10%
Žarošice	45%	3%	2%	1%	2%	38%	1%	1%	6%
Ždánice	31%	2%	2%	1%	8%	47%	1%	2%	7%
Želetice	60%	0%	2%	0%	11%	8%	2%	2%	15%
Žeravice	72%	4%	4%	0%	3%	8%	0%	3%	6%
DSO	52%	3%	2%	2%	4%	26%	1%	2%	8%
Jihomorav. kraj	48%	3%	2%	1%	4%	28%	2%	2%	9%
Česká republika	37%	0%	2%	1%	13%	34%	2%	2%	9%

Zdroj: ČSÚ Brno – data pro MAS

K obnově zaniklých polních cest, přirozených liniových prvků a dalších přírodních krajinných prvků jsou jedním nástrojem pozemkové úpravy.

Tabulka: Stav pozemkových úprav v obcích

Obec	Pozemkové úpravy - stav	Obec	Pozemkové úpravy - stav
Archlebov	x	Ostrovánky	x
Bukovany	x	Skalka	ukončené KPÚ
Bzenec	ukončené JPÚ	Skoronice	zahájené KPÚ
Čejč	ukončené KPÚ	Sobůlky	ukončené JPÚ
Čeložnice	zahájené KPÚ	Stavěšice	ukončené JPÚ
Dambořice	ukončené JPÚ	Strážovice	ukončené JPÚ
Domanín	zahájené KPÚ	Svatobořice-Mistřín	ukončené JPÚ
Dražůvky	x	Syrovín	KPÚ k zahájení
Hovorany	ukončené KPÚ	Šardice	ukončené KPÚ
Hýslý	zahájené KPÚ	Těmice	KPÚ k zahájení
Ježov	ukončené KPÚ	Uhřice	x
Karlín	ukončené KPÚ	Veselí nad Moravou	ukončené KPÚ

Kelčany	ukončené KPÚ	Věteřov	x
Kostelec	ukončené KPÚ	Vlkoš	ukončené KPÚ
Kyjov	zahájené KPÚ	Vracov	ukončené JPÚ
Labuty	ukončené KPÚ	Vřesovice	zahájené KPÚ
Lovčice	ukončené KPÚ	Žádovice	ukončené KPÚ
Moravany	KPÚ k zahájení	Žarošice	ukončené KPÚ
Moravský Písek	ukončené KPÚ	Ždánice	ukončené JPÚ
Násedlovice	ukončené JPÚ	Želetice	ukončené KPÚ
Nechvalín	ukončené JPÚ	Žeravice	KPÚ k zahájení
Nenkovice	ukončené KPÚ		

Zdroj: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/PU/Prehled/Prehled.aspx?vyhledat=A&stamp=1472198477932>

Ochrana životního prostředí

Rozmanitá příroda na území DSO Severovýchod vytváří typické prostředí pro místní flóru a faunu. Nachází se zde několik maloplošně chráněných území. Přírodní rezervace leží na katastrálních územích obcí Lovčice, Moravany a Vracov. Mezi Národní přírodní památky spadají Váté písky z katastru obce Bzenec, Váté písky na katastru obce Vracov a Národní přírodní památka Na Adamcích v katastru obce Želetice. V území najdeme i několik přírodních památek, včetně dvaceti sedmi památných stromů, nacházejících se na administrativním území 8 obcí.

Tabulka: Přírodní památky a rezervace

Přírodní památky		Přírodní rezervace	
Archlebov	1: Ochozy	Vracov	1: Oskovec
Bzenec	2: Vojenské cvičiště Bzenec, Osypané břehy	Lovčice	1: U Vrby
Ježov	1: Losky	Moravany	1: Moravanské lúky
Kyjov	1: Bohuslavické stráně		
Skalka	1: Hošťálka		
Karlín	1: Zápověď u Karlína		
Moravský Písek	1: Vypálenky		
Nenkovice	1: Sovince		
Hovorany	1 : Hovoranské Louky		

Zdroj: AOPK

Na katastru území DSO se rozprostírá několik přírodních parků:

Tabulka: Přírodní parky

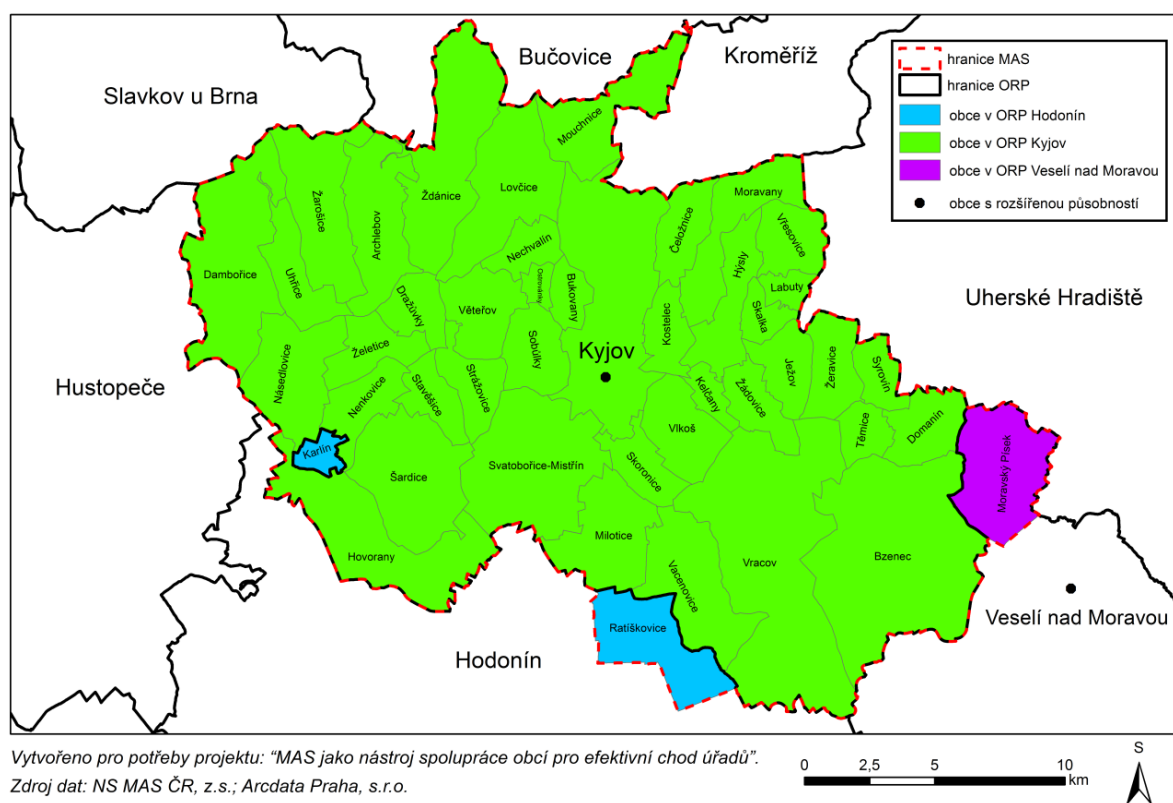
Přírodní parky	
Archlebov	Ždánický les
Bukovany	Ždánický les
Bzenec	Strážnické pomoraví
Dambořice	Ždánický les
Kyjov	Ždánický les (části Bohuslavice)
Lovčice	Ždánický les
Nechvalín	Ždánický les
Uhřice	Ždánický les
Vracov	Strážnické pomoraví
Žarošice	Ždánický les
Ždánice	Ždánický les

Zdroj: Český statistický úřad, Územně analytické podklady ORP Kyjov

7. Správa území DSO

DSO Severovýchod se nachází v oblasti Jihovýchod (kód NUTS2: CZ06), v Jihomoravském kraji (kód kraje NUTS3: CZ064), v okrese Hodonín (kód okresu: 3706; kód NUTS4: CZ0645). Z celkového počtu obcí DSO je 40 municipalit (Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čejč, Čeložnice, Dambořice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýsly, Ježov, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Lovčice, Moravany, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Vřesovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice, Želetice a Žeravice) součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Kyjov (kód ORP: 1481; kód podle ČSÚ: 6210), 2 obce (Moravský Písek, Veselí nad Moravou) jsou součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Veselí nad Moravou (kód ORP: 1490; kód podle ČSÚ: 6218), 1 obec (Karlín) je součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Hodonín (kód ORP: 1473; kód podle ČSÚ: 6206), které zde, v souladu s ustanoveními zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají státní správu v přenesené působnosti.

Obrázek: MAPA ORP Kyjov

Téměř všechny obce na území DSO disponují pouze jednou částí obce a zabírají jedno katastrální území. Stavební úřad se nachází v obcích Bzenec, Kyjov, Veselí nad Moravou, Vracov a Ždánice. Finanční úřad sídlí pouze ve městech Kyjov a Veselí nad Moravou a Matriční úřad je v obcích Bzenec, Dambořice, Domanín, Hovorany, Ježov, Kostelec, Kyjov, Lovčice, Moravský Písek, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Těmice, Veselí nad Moravou, Vlkůš, Vracov, Žarošice, Ždánice, Žeravice.

Na základě vlastního šetření bylo zjištěno, že 36 obcí disponuje zpracovaným strategickým rozvojovým dokumentem, povětšinou Programem rozvoje obce.

Územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí regionu DSO má značně rozdílnou kvalitu, mnohé územní plány jsou silně zastaralé a v současnosti již nemohou zaručit udržitelné funkční využívání území. Některé obce nemají textové a grafické části územních plánů vystavené na svých internetových stránkách a jejich obyvatelům je tak odepřen dálkový přístup k těmto zásadním rozvojovým dokumentům. Regulativní a stabilizační funkce územně plánovací dokumentace není v praxi dostatečně důsledně uplatňována.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Zlepšující se podmínky pro rozvoj vinařství, existence spolupráce vinařů	Úbytek drobných zemědělců, malovinařů, špatná image - atraktivita zemědělství, úbytek zaměstnanosti v zemědělství
Zlepšující se stav a péče o krajinu, lesnatost území	Nepropustná krajina, znečištěné vodní toky, půdní eroze, sucho
Zachování tradičního zemědělství	Nedostatečná environmentální osvěta, provádění pozemkových úprav
Bohatá historie, živé tradice, zajímavé turistické cíle, množství kulturních památek	Chybějící sběrné dvory, existence černých skládek
Existence volných prostor k podnikání	Vysoká míra nezaměstnanosti, málo pracovních příležitostí, odliv kvalifikované pracovní síly z území
Výhodná poloha regionu	Nízké příjmy obyvatel, malá kupní síla obyvatelstva
Četnost neziskových organizací, spolkového života, společenských akcí, kulturních akcí	Chybějící koordinace turistického ruchu, nedostatečná doplňková infrastruktura turistického ruchu, nedostatečná propagace regionu
Nízká kriminalita, větší pocit bezpečí	Nerovnoměrné rozmístění služeb v území
Existující komunikační platforma na úrovni obcí, existence spolupráce obcí	Nedostatečná infrastruktura pro bydlení
Zájem lidí o sport, volnočasové aktivity, komunitní život	Nízká míra koordinace společenských a kulturních akcí
Dobrá dostupnost základních zdravotnických služeb	Špatný stav místních komunikací, zastávek, nedostatek veřejných parkovacích ploch, chybí prvky zklidňování dopravy, zvyšování bezpečnosti obyvatel v dopravě
Dobrá dostupnost základních škol, existence malotřídek	Chybí veřejná místa pro setkávání
Existence protidrogové politiky v území (místní plán, akční plán protidrogové politiky...)	Ne vždy dostatečně zajištěna bezbariérovost veřejných budov,
Existence specializovaných soc. služeb (léčba závislostí, pomoc s duševním onemocněním...), dostupnost informací o nabízených soc. službách	Nedostatečné technické vybavení obecních úřadů (ICT, zázemí pro technické služby...)
Existence občanské angažovanosti, zájem občanů o veřejné dění	Nedostatečné materiální a technické zázemí pro sportovní, kulturní, spolkové a volnočasové aktivity
	Existence konkurence mezi sociálními organizacemi, koordinace aktivit
	Špatný stav památek a drobných sakrálních staveb
	Chybějící zázemí pro zimní sporty
	Nedostatečné finance na řešení venkovských témat, potřeb

	Chybějící typy soc. služeb (terapeutické dílny, péče do domu, chráněná pracoviště...)
	Malá kapacita předškolních zařízení, nedostatečná vybavenost škol v malých obcích, špatný stav budov.
	Chybí další vzdělávání a platforma pro sdílení zkušeností ve školství a sociální oblasti
	Nedostatek psychiatrů, psychologů, psychoterapeutů
	Nízká míra využívání komunikačních platform a spolupráce organizací v území
	Nízká míra využívání metod komunitního rozvoje
Příležitosti	Hrozby
Využít všech funkcí krajiny, budování protipovodňových a protierozních prvků v krajině	Změna politiky státu, projevení důsledků složité a často měnící se legislativy
Vytvoření podmínek pro rozvoj tradičního zemědělství, regionálních výrobků, samozásobitelství, rozvoj regionální produkce	Změny klimatických podmínek, projevy neřešených problémů v krajině
Diverzifikace činností zemědělců, vinařů směrem k agro a venkovské turistice	Vznik zemědělských monopolů, sílící konkurence
Vyžití EU fondů a vícezdrojového financování	Nezájem spotřebitelů o místní výrobky z důvodu levných dovozů,
Podpora a rozšiřování zemědělských provozů, podnikání s důrazem na využití brownfields	Odliv kvalifikované pracovní síly, demografické změny
Zajistit transfer znalostí mezi zemědělci, spotřebiteli, rozšířit oblasti poradenství a osvěty	Nezájem o stav přírody a krajiny, zpomalení přenosu inovací do praxe,
Rozvoj služeb v návaznosti na růst počtu turistů, využití potenciál cestovního ruchu	Nezájem obyvatel pracovat v zemědělství
Možnost využít nových forem spolupráce v území (PPP, meziobecní...)	Pokles zájmu o tuto turistickou lokalitu
Využívání informací specializovaných organizací k rozvoji území	Snadná dostupnost návykových látek
Nové formy podnikání - sociální podnikání atd.	Nárůst administrativních nároků při poskytování podpor
Najít cesty k využívání opuštěných průmyslových a zemědělských objektů	Udržení tradic mezi dalšími generacemi
Profesionalizace řízení regionu (centrum služeb...)	Nespolupráce organizací v rozvoji území
Výchova nových generací a leaderů mládeže	Optimalizace sítě poskytovatelů zdravotní péče - redukce zdravotnických zařízení
Rozvoj dobrovolnických aktivit, podmínky pro dobrovolnictví	Odliv žáků z venkovských škol do městských
Využít aktivity rodičů ve zlepšování vzdělávacího systému	Rušení škol kvůli nedostatku financí
Vznik nových forem předškolních zařízení (lesní školky, dětské skupiny...)	Problémy získání prostředků na spolufinancování projektů
Rozšířit spolupráci školství s podnikatelským sektorem	Existence médií jako výplně volného času
Rozšíření nabídky zájmových činností,	Aktivity řízené shora - nesoulad s názory

mimoškolních aktivit a vzdělávání	veřejnosti
Využít potenciálu přírodních zdrojů, historického dědictví a lidského kapitálu	Komeracionalizace tradičních aktivit v území, rozpad venkovského stylu života
Vznik komunitních center jako platformy vzdělávání a přenosu informací	Ztráta zájmu obyvatel podílet se na rozvoji území

Vyhodnocení výroků:

Následující text zahrnuje nejnaléhavější problémy a z nich plynoucí potřeby území DSO Severovýchod, které vyplynuly z komplexní analýzy území, ze schůzek pracovních skupin, z komunitního projednávání strategických cílů, z projektových záměrů a z osobních průzkumů.

Problémy obcí se liší z pohledu velikostní struktury obcí. U srovnatelných velikostních skupin obcí se hlavní problémy opakují. Větší obce mají problémy spíše v oblastech - správa obecních komunikací, úpravy veřejných prostranství včetně prostor pro setkávání, parkovací místa, chodníky, prvky zklidňování dopravy a zvyšování bezpečnosti. Menší obce mají logicky větší problémy s možnostmi nakupování, stravovacích a ubytovacích kapacit, atraktivitami cestovního ruchu. Společným problémem zůstává na mnoha místech nevyřešená situace s odpadními vodami a kanalizací. Tématem je též zateplování a bezbariérovost veřejných budov. Preferovanou oblastí je také rozvoj obcí spočívající v nových plochách pro bydlení, rekonstrukci osvětlení, jiných sítí, apod. Naopak na okraji zájmu je zlepšování služeb veřejné správy, využívání informačních technologií, stejně jako využívání obnovitelných zdrojů energie. Z pohledu rozvoje venkovské turistiky je také nutné se zaměřit na obnovu a opravy kulturních nemovitých památek v obcích, sklepní architektury, sakrálních staveb a drobné architektury v krajině, jako významného prvku kulturního dědictví a estetických hodnot krajiny a vesnice. Za účelem zvyšování bezpečnosti je potřeba zmodernizovat materiálně technické vybavení a zázemí některých jednotek SDH.

K lepší orientaci ve spleti problémových okruhů a priorit je potřeba posílit poradenskou činnost pro obce, mikroregiony a podnikatele při zpracovávání rozvojových a podnikatelských projektů a zvyšovat zodpovědnost obcí za ekonomiku současného systému a jeho zefektivnění.

V oblasti řízení a rozvoje obcí se jeví jako jeden z hlavních cílů zamezit dalšímu odlivu mladých lidí a vytvářet dobré podmínky pro jejich život. Základním problémem je demografický vývoj území - odliv obyvatel z regionu a stárnutí populace.

Pro řešení těchto problémů bude zapotřebí hledat nové přístupy, opatření a zároveň bude nutné zaměřit se i na další skupiny místních obyvatel i nově příchozí. S tím souvisí i potřeba nové výstavby, modernizace a dobudování základní veřejné infrastruktury (kanalizační sítě, čistírny odpadních vod, veřejné osvětlení atd.) a občanské vybavenosti včetně venkovního prostředí – veřejných ploch, prostranství a krajiny, ale také zlepšování přenosu informací od obcí směrem k veřejnosti. Důležitá je i podpora sítě služeb zdravotních, sociálních, vzdělávacích a dopravní obslužnost.

Přetrvávajícím problémem je i malý zájem obcí o řešení problematiky odpadů v důsledku zavedeného funkčního systému a nízkého povědomí místních obyvatel o možnostech odpadového hospodářství. I zde je potřeba využít všech možností ke zlepšení této situace větší osvětou, moderními prostředky a lepší komunikací.

Problémové oblasti:

Analýza prokázala velké množství problémů, týkajících se stavu krajiny i nedostatečného využití všech jejích funkcí. Existuje zde velké množství ekologických rizik a problémových míst v krajině, jejichž nejčastějším společným jmenovatelem je nevhodné využívání krajiny, především zemědělským hospodařením. Životní prostředí na tyto přístupy reaguje snížením stability a omezením ekosystémových služeb, snižuje se například velmi silně hodnota půd a kvalita vod.

Stav krajiny je proto považován za jeden z nejzávažnějších problémů. K řešení by přispěla realizace KoPÚ. Obce DSO Severovýchod však nejsou dostatečně zapojeni do realizace komplexních pozemkových úprav a projevuje se zde také neochota řešit negativní dopady velkoplošného intenzivního zemědělského hospodaření. Patrné je i celkové nízké povědomí o životním prostředí. Nemalým problémem je přetrvávající dopad zániku drobného hospodaření a samozásobitelů na vesnici. Nedostatečná je i podpora místních výrobců a pěstitelů a zcela chybí např. prodej ze dvora či podpora regionálních výrobků stejně jako motivace k pěstování tradičních plodin.

Místní specializací v zemědělství je vinohradnictví, které je naopak na vzestupu a jeho rozvoj je spatřován i v souvislosti s narůstajícím trendem vinařské turistiky.

Region se přibližuje počtem nezaměstnaných lidí k regionům s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v oblasti strukturálně postižených regionů. Obecně není nabídka pracovních míst nedostatečná, ale spíše chybí požadované profese, zejména technického zaměření. Zcela však chybí nabídka pracovních míst pro absolventy nebo částečné úvazky pro matky s dětmi. Je potřeba také zlepšit postavení na trhu práce osob se zdravotním postižením, osob ohrožených sociálním vyloučením a osob znevýhodněných na trhu práce zejména prostřednictvím rozvoje nástrojů umožňujících sladit rodinný a pracovní život. Faktorem, který rovněž ovlivňuje kvalitu života, jsou i nízké mzdy. Ekonomika regionu je stále silně poznamenána změnou struktury zemědělských podniků a nízkým zastoupením průmyslu s dosud nerozvinutou terciální sférou.

V regionu je jen několik větších průmyslových podniků, hospodářskou strukturu však významně doplňují malé firmy. Pro drobné podnikání chybí často odvaha a ze strany obcí nejsou vytvořeny dostatečné podmínky k rozvoji. V Obcích chybí podnikatelské zóny a inkubátory.

Příležitostí pro region je podpora nových forem podnikání, např. sociální podniky, a také obnova původních tradičních řemesel a služeb, které mají v regionu svoji tradici a postupně mizí. Místní ekonomiku by mohl výrazně posílit i cestovní ruch, jehož potenciál není zdaleka využit. Předpokladem pro jeho rozvoj je existence řady kulturních památek, místních kulturních a folklorních tradic, které se zde uchovaly v míře neobvykle vyšší než ve většině jiných oblastí ČR. Výhodou je i blízkost rakouských a slovenských hranic.

V regionu však neexistuje ucelená nabídka cílů pro turisty a není zde ani dostatečně vybudována infrastruktura pro cestovní ruch. Rovněž tak služby neodpovídají současným trendům.

Je proto zapotřebí rozšíření a zkvalitnění turistických služeb charakteru ubytování, stravování, sportovních aktivit a servisních služeb včetně zlepšování podmínek pro stanovení standardů kvality a certifikační známky pro poskytování služeb v turistice. S tím souvisí i vytváření nových turistických cílů a produktů využívajících nabídku v regionu (turistické stezky a trasy) a budování sítě cyklotras a cyklostezek. Tvorba turistických informačních systémů od úrovně terénního značení až po internetovou prezentaci a zastupování regionu a jednotlivých partnerů projektu na veletrzích cestovního ruchu. Vytváření turistických informačních center a jejich účelné spojování

s marketingovým servisem pro výrobce a poskytovatele služeb. Dále marketing turistických produktů, rozšiřování nabídky pro touroperátory a začleňování místních poskytovatelů služeb.

V regionu je patrná nepříznivá vzdělanostní skladba, vzhledem k rozvrstvení hospodářského sektoru a volným pracovním místům. Jako relativně dobře fungující je vnímáno základní školství, zde se ovšem projevuje nedostatek v obsazenosti škol, stavu školních budov, a nedostatku finančních prostředků do školství vůbec. Nedostatečná je místy i kapacita předškolních zařízení.

Celkově se projevuje nízká míra komunikace a koordinace při řešení problémů v oblasti hospodaření školních zařízení. Chybí zde společná platforma pro sdílení informací, námětů pro zlepšení ekonomické situace škol a nedostatečná je spolupráce obcí s cílem zachování škol a udržitelnosti mateřských škol. Problémem je i nepropojenost školství s podnikatelskou sférou. Zde se jeví potřeba efektivně propojit výuku s praxí skrze podporu spolupráce škol a jiných organizací.

Další problémová oblast souvisí s tím, že se venkov stává stále více domovem zejména pro starší obyvatele. Venkov stárne a tím narůstá význam sociálních a sociálně zdravotních i sociálně psychiatrických služeb. Kapacita pobytových domů pro seniory a služeb pro seniory je nedostatečná. Rovněž jejich kvalita často přispívá ke snížené důstojnosti a kvalitě života seniorů, zpretrhání přirozených vazeb s okolím, zejména rodinou. Programy, které jsou seniorům nabízeny, neodpovídají jejich zájmům. Řešením je podpora ekonomicky aktivní rodiny, která by se o svého seniora starala v domácím prostředí. Pro toto řešení však chybí zařízení/služba, která by zajistila péči o seniora v době, kdy jsou rodinní příslušníci v zaměstnání.

V území občané postrádají také různé sociální a sociálně psychiatrické služby, služby pro bezdomovce a osoby závislé a zdravotně postižené, službu sanace rodiny, školního psychologa, psychiatra pro děti i dospělé, nedostatek je i nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a denních stacionářů. Stále více roste poptávka po chráněném bydlení a stejně tak po sociálních bytech a dostupném bydlení. Převážná část sociálních služeb je orientována spíše do centra regionu města Kyjov, případně větších měst, ale v malých obcích většinou chybí.

Postupem let se čím dál tím větším problémem stává i neustále rostoucí kriminalita související s výrobou, distribucí a užíváním návykových látek. Je proto potřeba působit preventivně proti sociálnímu vyloučení rodin a proti sociálně patologickým jevům prostřednictvím rozvíjení rodičovských kompetencí a poskytování služeb cílených na podporu rodiny a jejích členů.

Na území DSO je patrná špatná koordinace a plánování aktivit a nedostatečná je materiální a finanční podpora spolků a neformálních sdružení stejně tak jako jejich propagace. Chybí také možnosti vzdělávání členů neziskových organizací a budování kapacit (zapojování mládeže, obnova členské základny) a péče o lidské zdroje v tomto sektoru vůbec.

Největším problémem jsou ovšem nedostatečné či nevyhovující prostory a technická zázemí pro jejich činnosti (vybavení kluboven, sportovišť). Je proto zapotřebí podpořit spolkovou činnost a zamezit ztrátě zájmu o občanské aktivity a upřednostňování pasivních forem kultury a vlivu médií. Cílem tohoto opatření je posilovat spolupráci organizací a identitu regionu a nalézat inovativní formy zapojení mladých lidí a uplatnění jejich talentů.

Je potřeba dovybavit a budovat nová sportoviště a rozvíjet nové sporty, rozšířit funkci knihoven a škol na komunitní centra a centra rozvoje. Zlepšit koordinaci aktivit a hledat nové formy spolupráce.

Vychovávat generace nových leaderů mládeže a podporovat inovativní centra jako příležitosti pro rozvoj mozků.

Obecně lze konstatovat, že v regionu je nedostatečná komunikace napříč sektory i uvnitř jednotlivých organizací, institucí a zájmových skupin. To vede k neefektivnímu řešení problémů a ztrátě integrovaných postupů a následných synergických efektů jednotlivých operací.

Potřebou této oblasti je tedy zlepšit komunikaci na všech úrovních a docílit těchto efektů:

- posílení identity místních obyvatel a vědomí o kulturních a historických hodnotách
- rozšíření využití moderních forem komunitního plánování,
- budování partnerských vztahů mezi subjekty veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru
- zvýšení spoluúčasti občanů na místní demokracii a rozhodování o prioritách rozvoji obcí a regionů
- zlepšení informovanosti
- rozšíření nabídky náplně volného času veřejnosti (dětem, mládeži, dospělým, seniorům)
- rozvoji lidských zdrojů spolků, neformálních sdružení a dalších organizací
- rozvoji místních tradic a s nimi spojených kulturních akcí na vesnicích, jejich propagaci a propojení s nabídkou turistických produktů
- vytvoření kalendáře typických krajových folklorních a kulturních akcí
- rozšíření spolkové činnosti a občanských iniciativ
- rozšíření poradenství pro obce, mikroregiony a podnikatele při zpracovávání rozvojových a podnikatelských projektů
- uplatňování participativních metod plánování (zapojení veřejnosti) při tvorbě vize komunity a v procesu komunitního plánování
- zlepšení image, propagace a mediální prezentace regionu, obcí a jednotlivých poskytovatelů služeb
- rozšíření poradenství a osvěty zaměřené na rozvoj turistiky
- dodržování zásad trvalé udržitelnosti a využívání ekologicky šetrných technologií v sektoru turistických a veřejných služeb
- rozvoj sponzorství
- rozvoj dobrovolnictví
- rozšiřování informačních brožur pro veřejnost, medializace problémů
- rozvíjení rodičovských kompetencí a aktivizace rodičů a prarodičů k zapojení do vzdělávacího procesu a spolupráce se vzdělávacími institucemi
- zlepšení prevence proti sociálně patologickým jevům prostřednictvím vytvoření dostatečné nabídky dostupných volnočasových aktivit pro všechny generace
- umožnění seniorům aktivně a smyslně trávit čas prostřednictvím podpory nabídky

- vzdělávacích a volnočasových aktivit včetně podpory zapojení seniorů do projektů a aktivit cílených na nejmladší generaci
- zlepšení duševního zdraví obyvatel
- zvýšení kompetence, konkurenceschopnosti na trhu práce a občanské angažovanosti obyvatel prostřednictvím vytvoření nabídky vzdělávacích aktivit (zájmových, profesních i osvětových)
- zvýšení odpovědnosti za ŽP

zlepšení vzájemné komunikace a nových způsobů spolupráce v území

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

Při vyhodnocování SWOT analýzy rozvojové strategie regionu byly identifikovány čtyři základní strategické linie určující podmiňující územní rozvoj.

- A. Místní ekonomika
- B. Technická vybavenost a infrastruktura
- C. Životní prostředí a krajina
- D. Život a tradice

Místní ekonomika	Technická vybavenost a infrastruktura	Životní prostředí a krajina	Život a tradice
VYTVOŘIT PŘEDPOKLADY PRO POSÍLENÍ HOSPODÁŘSKÝCH SUBJEKTŮ	DOKONČIT ZÁKLADNÍ INFRASTRUKTURU OBCÍ (ČOV A KANALIZACE, CHODNÍKY A MÍSTNÍ KOMUNIKACE, ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ, VEŘEJNÁ PROSTRABSTVÍ, SPORTOVIŠTĚ, KULTURNÍ ZÁZEMÍ, KOMUNTNÍ PROTORY)	REALIZOVAT VE ZBÝVAJÍCÍCH OBCÍCH KOMPLEXNÍ POZEMKOVÉ ÚPRAVY	PROSTŘEDNICTVÍM VZDĚLÁVÁNÍ A SPOLEČNÝCH AKCÍ POSILOVAT LIDSKÉ ZDROJE A REGIONÁLNÍ IDENTITU
ZAJISTIT PODMÍNKY PRO MARKETING A ODBYT MÍSTNÍCH PRODUKTŮ	VYTVOŘIT PODMÍNKY PRO ROZVOJ PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOSTI	DOKONČIT REKONSTRUKCI A OBNOVU KRAJINY	UDRŽOVAT A ROZVÍJET KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A TRADICE PODPOROU AKCÍ A SPOLKŮ
PODPOŘIT PRODEJ ZE DVORA A TVORBU KRÁTKÝCH ŘETĚZCŮ	ZAJISTIT BEZPEČNOST VYTVOŘENÍM PRVKŮ ZKLIDŇOVÁNÍ DOPRAVY	ZATRAKTIVNIT VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ	ROZVÍJET TRADICI DROBNÉHO VINAŘSTVÍ
VYTVOŘIT REGIONÁLNÍ ZNAČKU	VYTVOŘIT PODMÍNKY PRO NOVOU BYTOVOU VÝSTAVBU	OBNOVIT KRAJINNÉ PRVKY	SPOLEČNÝ SPOLEČENSKÝ ŽIVOT, KULTURNÍ KALENDÁŘ
PROSTŘEDNICTVÍM TVORBY TURISTICKÝCH CÍLŮ A PRODUKTŮ ZVÝŠIT ATRAKTIVITY REGIONU PRO NÁVŠTĚVNÍKY	VYTVOŘIT EKONOMICKY UDRŽITELNÝ SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNICKÝ SERVIS	BUDOVAT NAUČNÉ STEZKY	PODPOŘIT NOVÉ PLATFORMY PRO SPOLEČNESKÉ AKTIVITY (KOMUNITNÍ CENTRA, KOMUNITNÍ ŠKOLY)
VYTVOŘIT SPOLEČENÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM A POSÍLIT INFORMOVANOST, OSVĚTU A VZDĚLÁVÁNÍ	DOKONČENÍ SÍŤE CYKLOTRAS, CYKLOSTEZEK A ODPOČÍVEK	PROVÁDĚT OSVĚTU V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, OCHRANY A OBNOVY KRAJINY	PODPOŘIT POZITIVNÍ MOTIVACI K SOCIOEKONOMICKÝM ZMĚNÁM
ZŘÍDIT TURISTICKÝ DESTINAČNÍ MANAGEMENT PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	BUDOVAT A UDRŽOVAT PRVKY KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A PAMÁTKY	VYBUDOVAT VODNÍ PLOCHY	PODPOŘIT NOVÉ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ
PODPOROVAT PODNIKÁNÍ ZLEPŠOVÁNÍM PODMÍNEK V OBCÍCH		DOSÁHNOUT VYČIŠTĚNÍ VODNÍCH TOKŮ	ZVÝŠIT ANGAŽOVANOST MLADÝCH LIDÍ
KOORDINOVAT AKTIVITY NAPŘÍČ REGIONEM A JEDNOTLIVÝMI SEKTORY			PODPOŘIT ROZVOJ OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI A STRUKTURU EFEKTIVNÍHO PARTNERSTVÍ MEZI JEDNOTLIVÝMI PARTNERY

V rámci každého směru jsou navržena hlavní programová opatření, která jsou dále rozpracována do úrovně návrhu konkrétních opatření pro realizaci v době platnosti dokumentu. Pro specifikaci opatření a úkolů realizace byly voleny takové formulace, které by co nejkonkrétněji obsáhly záměry a cíle, které jsou pocítovány a známy v současnosti, a zároveň ponechaly prostor pro začlenění záměrů a potřeb, potenciálně vzniklých v budoucnosti (bez potřeby měnit schválený dokument).

Hlavní strategické linie

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

Území DSO Severovýchod je v r. 2023, region, který využívá svého potenciálu ke zvýšení kvality života obyvatel a je plnohodnotnou součástí Jihomoravského kraje. Je to region s fungující ekonomikou, opírající se o místní malé a střední firmy, region s udržovanou kulturní krajinou a kvalitním životním prostředím.

Existují zde silné vazby obyvatel k regionu prostřednictvím zvýšení životní úrovně a spolupráce mezi sektory společnosti v obcích a mezi obcemi.

Region má výbornou image místa udržovaných památek, přísně střežených tradic a dobrého vína, rozvíjejícího místní hospodářství ve zdravém a kulturním prostředí.

Je to místo, které je atraktivní pro turisty, investory a lákavé jako místo k bydlení.

Dlouhodobé strategické cíle:

Místní ekonomika

- podpora stávajících a vznik nových malozemědělců, zpracovatelských podniků, obnova původní zemědělské produkce, vinařství
- podpora vzniku nových odbytišť, začlenění do potravinářských řetězců, zvýšení soběstačnosti regionu při zásobování potravinami
- podpora podnikání malých podniků a mikropodniků
- podpora rozšiřování a budování průmyslových zón
- podpora tradičních řemesel a tradičních služeb v území
- podpora a rozvoj podnikatelských subjektů v návaznosti na venkovskou turistiku
- podpora aktivit vedoucích ke zvýšení zaměstnanosti na trhu práce

Technická vybavenost a infrastruktura

- podpora infrastruktury pro cestovní ruch
- podmínky pro moderní a bezpečnou dopravu v obcích a bezpečnost občanů v obcích

- podpora rozvoje bydlení, zlepšení vzhledu obcí a veřejného prostranství
- podpora zachování památek a místního kulturního dědictví
- adaptace nevyužitých objektů pro nové využití
- podpora výstavby a rekonstrukce veřejné infrastruktury
- podpora bezbariérovosti a rekonstrukce veřejných budov
- podpora udržování a opravy veřejné dopravní infrastruktury a doplňkové dopravní infrastruktury
- podpora inovativních řešení veřejné hromadné dopravy
- podpora ochrany před zvýšenými riziky z mimořádných událostí
- podpora rozvoje bytové výstavby a rodinné zástavby
- podpora údržby vzhledu obce
- podpora výstavby, rekonstrukce, materiálně technického vybavení a sportovních aktivit
- podpora výstavby, rekonstrukce a materiálně-technického vybavení zázemí pro pořádání kulturních akcí
- udržovat a rozvíjet technickou infrastruktura ve školství a celoživotním vzdělávání
- podpora výstavby, rekonstrukce a materiálně technického zázemí zdravotních pracovišť

Životní prostředí a rekonstrukce krajiny

- podpora realizace opatření v krajině, osvěta o možnostech krajinných úprav
- podpora protipovodňových a protierozních opatření
- zajištění vyšší ochrany, budování a funkčnosti prvků ÚSES, životního prostředí
- zkvalitnění environmentálního prostředí, zvýšení povědomí o environmentálním prostředí

Život a tradice

- zajistit moderní řízení rozvoje obcí a dostatečnou a moderní infrastrukturu pro rozvoj obcí i regionu
- zvyšování kvality a efektivnosti výkonu veřejné správy a samosprávy
- podpora regionální publikační činnosti, zachování tradic a lidových zvyků
- podpora zájmového a spolkového setkávání občanů
- zajistit kvalitní a dostatečně pestrou nabídku vzdělávání
- zajistit dostatečné sociální služby pokrývající potřeby v regionu a aktivity vedoucí k zajištění funkčnosti rodiny
- zajistit zdravotnické služby pokrývající potřeby regionu
- podpora praktické a teoretické výuky ve školství

podpora volnočasových aktivit a dalšího vzdělávání, zřizování nových služeb

- pomáhat rozvoji dobrovolnictví
- podpora prorodinných opatření
- podpora rozvoje a vzniku specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů osob ohrožených sociálním vyloučením
- rozvíjet spolupráci
- podpora poradenství, informovanosti a osvěty
- podpora společné propagace a marketingu
- podpora aktivit vedoucí ke spolupráci a partnerství

B.2 OPATŘENÍ A AKTIVITY

Prioritní směr A

MÍSTNÍ EKONOMIKA

Fungující ekonomická sféra je základem celkového rozvoje regionu. Je předpokladem úspěšné realizace rozvojových opatření ve všech dalších oblastech. Hlavní iniciativa a zodpovědnost za ekonomický rozvoj je v rukou představitelů podnikatelské sféry a možnosti veřejné správy usměrňovat tento vývoj jsou omezenější než v jiných sférách. Přesto jsou opatření a iniciativy místní veřejné správy směřující k regulaci hospodářského vývoje, resp. vytváření podmínek pro stimulaci tohoto rozvoje, nezastupitelné. Zkušenosti z minulých let a jiných regionů ukazují, že tím, co rozhodujícím způsobem diferencuje úspěšnost hospodářského vývoje regionů s jinak srovnatelnými podmínkami, je často právě cílevědomá aktivita místní veřejné správy.

Současnou situaci některých větších hospodářských subjektů stále není možné označit za stabilizovanou. Stupeň podnikatelské aktivity v DSO severovýchod je ve srovnání s jinými regiony v ČR podprůměrný a vzhledem k existujícímu potenciálu zde zůstává prostor pro další rozvoj tohoto sektoru.

Ze specifické hospodářské struktury regionu plyne také potenciál pro další rozvoj. Ten spočívá především v dlouholeté tradici výroby, která se pozitivně projevuje jak ve zkušenosti a zručnosti pracovní síly, tak i v existenci obchodních vazeb (trhů) či tradičních obchodních značek. Tento potenciál je považován za jeden ze zdrojů strategie hospodářského rozvoje, neboť podmínkou úspěšnosti její realizace je maximalizace využití místních zdrojů. Kvalitní management (některých) místních podniků představuje další zdroj.

K dosažení těchto cílů může veřejná správa přispět zejména tím, že bude iniciovat vznik funkčního partnerství s podnikatelskou sférou, založeného na předpokladu vzájemné výhodnosti. Představitelé města a obcí si většinou velmi dobře uvědomují význam existence podnikatelských subjektů pro "své" území, podnikatelé však nebývají vždy dobře informováni o tom, co mohou od veřejné správy očekávat. Ve společném zájmu je žádoucí, aby veřejná správa vystupovala více iniciativně a podporou informačních i poradenských služeb a dalšími dostupnými nástroji přesvědčila podnikatelskou sféru o oboustranné výhodnosti spolupráce.

A. 1

Podporovat udržení a rozvoj existujících výrobních a nevýrobních subjektů

Za účelem rovnoměrného ekonomického vývoje regionu a podpory ekonomického růstu je potřeba podporovat udržení a rozvíjet již existující výrobní a nevýrobní subjekty působící v území.

Specifikace obsahu programového opatření - hlavní úkoly

- Vytvořit tradici pravidelných pracovních setkání zástupců obcí a manažerů místních velkých a středních podniků ("manažerská rada") jako schůzek, kde bude možné se vzájemně seznamovat s problémy a potřebami a s představami o dalším rozvoji.
- Podporovat budování a provoz informačních, servisních a poradenských služeb pro podnikatele.
- Zlepšit informovanost o regionálních programech pro podporu podnikání, provázaných na možnost využití domácích i zahraničních zdrojů podpory. Využít statutu okresu Hodonín jako hospodářsky slabého okresu.
- Koordinovat motivační a podpůrné nástroje dostupné pro malé a střední podnikatele.
- Podporovat zavádění nových technologií.
- Klást zvýšený důraz na environmentální bezpečnost existujících výrobních a využít této skutečnosti pro posilování pozitivního image regionu jako místa s kvalitním životním prostředím.
- Specificky podporovat malé podnikání v oblasti výrobních živností (řemesla).
- Podporovat tvorbu pilotních projektů úspěšných výrobců/podnikatelů.
- Vytvořit a rozvíjet kontakty s partnerskými městy v zahraničí pro podporu rozšíření exportních možností místních podniků.
- Podporovat změny výrobních technologií, zlepšující možnosti pro uplatnění výše kvalifikované pracovní síly.

A. 2

Vytvářet podmínky pro příchod investorů.

Komparativními výhodami regionu Kyjovské Slovácko pro přilákání investorů je jeho poloha v blízkosti významných aglomerací a také jeho image environmentálně hodnotného území. Tato druhá skutečnost vylučuje příchod investorů z oblasti těžkého průmyslu, současně však vytváří prostředí atraktivní pro investory z oblasti výrobních služeb a moderních výrobních podniků, nenarušujících životní prostředí.

Podmínkou pro příchod investorů je existence volných ploch a objektů, na kterých je v krátké době možné zahájit výrobu či podnikání v oblasti služeb. To nesmí být zatíženo nutností dodatečných výdajů (např. sanace ekologických zátěží apod.). Investoři zpravidla preferují volné pozemky ("zelené louky") před rekonstrukcí starších, opuštěných objektů. V důsledku útlumu průmyslové i zemědělské výroby přitom existuje v regionu několik objektů a ploch, které jsou v současnosti jen málo využívány (nebo vůbec) a jejichž využití je v zájmu urbanistického rozvoje sídel a zachování hodnoty krajiny. Pro revitalizaci těchto ploch je nutné nabídnout investorům pobídky a kompenzovat jim náklady, které vzniknou při regeneraci těchto ploch a objektů ve srovnání se stavbou nových objektů na zelené louce. Pro některé druhy podnikatelských činností však nebudou existující objekty vhodné ani s pobídkami - proto je třeba mít současně připravené i pozemky pro investory požadující volné, nezastavěné plochy.

Konkretizace obsahu programového zaměření - hlavní úkoly

- Propagovat region jako místo vhodné pro podnikání. Využít sítě agenturních zastoupení regionu (Jihomoravského kraje, Czechinvest, RRAJM aj.) k prezentaci mikroregionu a příležitostí pro podnikání v něm, a to v ČR i v zahraničí. Prezentovat nabídku podnikatelských příležitostí na veletrzích a výstavách.
- Zpracovat katalog opuštěných a volných hospodářských areálů, objektů a ploch, včetně uvedení komparativních výhod pro podnikatelské využití těchto lokalit, a prostřednictvím OHK, RRA a internetu nabízet tyto lokality potenciálním investorům.
- Vytvořit funkční partnerství obcí za účelem propagace podnikatelských příležitostí regionu (příchod perspektivního investora do jedné obce bude přínosem pro celý region).
- Technicky připravit území, určené územním plánem pro průmyslové podnikání, včetně účelného vyřešení vlastnických vztahů.
- Zvážit možnost zainvestování vybraného pozemku - průmyslové zóny či lokality (ve vlastnictví města/obce).
- Vypracovat systém pobídek pro investory (záruky, příp. daňové úlevy, spolufinancování nákladů spojených s odstraněním starých zátěží apod.). Tento systém by měl být diferencovaný a preferovat vyšším stupněm podpory investice do revitalizace nevyužitých průmyslových ploch a objektů (ve srovnání s investicemi na zelené louce) a do moderních odvětví, přinášejících vyspělé technologie a know-how (oproti ostatním investorům).
- Budování image regionu jako atraktivního místa pro podnikání v oblasti technicky a environmentálně vyspělých technologií.

A. 3

Účinně podporovat zvýšení zaměstnanosti a kultivovat podmínky na trhu práce.

Jednou z příčin nezaměstnanosti, je nepříliš příznivá vzdělanostní a kvalifikační struktura pracovníků. Navrhovaná opatření kombinují krátkodobá opatření ke snížení nezaměstnanosti se střednědobými, strategickými opatřeními, směřujícími ke zvýšení vzdělanosti a kvalifikace zaměstnanců a tím i jejich flexibility na trhu práce.

Konkretizace obsahu programového zaměření - hlavní úkoly

- Ve spolupráci s úřadem práce a manažerskou radou (resp. klíčovými zaměstnavateli) vypracovat strategii vývoje zaměstnanosti, odhadující vývoj poptávky po pracovní síle a její struktury a vývoj nabídky, včetně kroků směřujících ke snížení nezaměstnanosti.
- Spolupracovat s úřadem práce při realizaci nástrojů a programů aktivní politiky zaměstnanosti.
- Specifickou pozornost věnovat rizikovým skupinám osob na trhu práce (absolventi škol, zdravotně postižení, dlouhodobě nezaměstnaní, ženy s malými dětmi aj.), včetně podpory firem vytvářejících pracovní místa pro tyto skupiny nad rámec stanovený zákonem.
- Podporovat vzdělávací a rekvalifikační programy; spolupracovat s místními školami při přípravě a realizaci těchto programů.
- Podporovat vytváření pracovních míst pro absolventy k získání základní odborné praxe (s finanční podporou úřadu práce).
- Specifickou pozornost věnovat realizaci vzdělávacích a rekvalifikačních programů pro rizikové skupiny osob na trhu práce a na programy rozšiřující možnosti pracovního uplatnění žen po návratu z mateřské dovolené.
- Podporovat dostupnost rekvalifikačních programů zájemcům o změnu zaměstnání.
- Vypracovat soubor projektů veřejně prospěšných prací. Tento soubor projektů by měl vycházet z programu zaměstnanosti a plánu prací potřebných pro rozvoj obcí (včetně potřebné profesní struktury pracovníků), měl by být ročně aktualizován.
- Navázat spolupráci mezi "Radou pro vzdělávání a jeho využití" a Úřadem práce v Hodoníně s cílem snížení disproporce mezi kvalifikační strukturou absolventů (a jejich reálnými dovednostmi) a požadavky na trhu práce.
- Zvážit možnosti rozšíření středoškolského vzdělávacího v regionu se zaměřením na požadované profese.

PODPORA ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU

V regionu existují relativně příznivé předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Hlavním faktorem je členitá kulturní krajina s velkým podílem lesních ploch, bohaté lidové kulturní tradice, historicky cenné architektonické objekty a místa vážící se k významným historickým událostem, specifické místní výrobní a gastronomické tradice (např. vinařství) aj. Kyjovské Slovácko má pro rozvoj cestovního ruchu výhodnou polohu v blízkosti populačně velkých center Jihomoravského kraje, případně sousedních regionů.

Využití existujícího potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu je však zatím jen poměrně nízké. V regionu existuje jen velmi malá kapacita turistických ubytovacích zařízení, navíc jen velmi malá část z nich odpovídá současným požadavkům na standard ubytování a poskytovaných služeb. Jiným problémem je dosud nedostatečná nabídka aktivních forem trávení volného času (mimo cykloturistiku). Nedostatečně rozvinutá je organizační struktura cestovního ruchu v území, s nízkým stupněm spolupráce jednotlivých aktérů. Nedostatečný je také marketing cestovního ruchu, prakticky chybí propagace a prodej komplexních produktů. V regionu existují některé aktivity usilující o zvýšení turistické návštěvnosti, jsou však zaměřené jen lokálně a postrádají koordinaci na úrovni regionu.

Hlavními cíli opatření, směřujících k rozvoji cestovního ruchu, by mělo být především:

- zvýšení přílivu turistů do regionu a s tím spojené zvýšení poptávky po zboží a službách místních firem;
- rozšíření nabídky aktivit, které do regionu přilákají návštěvníky (festivaly, výstavy, hody, vinobraní, tematické naučné stezky, projekty interpretace místního dědictví aj.);
- podpora udržitelných forem turistiky (agroturistika), především těch, které zvýší poptávku po místních zemědělských a řemeslných produktech;
- prodloužení průměrné doby pobytu a prodloužení sezóny, resp. vytvoření nové zimní sezóny;
- vytvoření nových pracovních příležitostí v cestovním ruchu a doprovodných službách;
- vytvoření atraktivního prostředí, které přiláká do regionu podnikatele v oblasti výroby a služeb a také dále zlepší image regionu.

A. 4

Vybudovat organizační strukturu cestovního ruchu

Území má značný potenciál pro rozvoj šetrné (udržitelné) turistiky, tento potenciál může být využit jako zdroj při jeho účinném managementu: vytvoření organizační struktury pečující o využití tohoto zdroje, spolupráci subjektů i jednotlivců z veřejné i soukromé sféry a nabídkou ucelených

programů trávení volného času, které budou atraktivní pro návštěvníky, přispějí k rozvoji místní ekonomiky a současně zachovají kvalitu krajiny a životního prostředí pro budoucí generace.

<i>Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly</i>
--

- Postupně budovat standardní organizační strukturu cestovního ruchu regionu (zřízení turistické destinace a destinačního managementu, zapojení poskytovatelů služeb, profesních svazů, incomingových cestovních kanceláří aj.).
- Iniciovat vznik "rady pro cestovní ruch" složené ze zástupců veřejné správy, podnikatelů v cestovním ruchu a dalších organizací jako sdružení rozhodujícího o koncepčních otázkách rozvoje odvětví v regionu.
- Vytvořit program systémové podpory místních poskytovatelů služeb v cestovním ruchu, včetně investičních pobídek pro nové investice do turistické infrastruktury (s cílem zvýšení standardu ubytování a dalších poskytovaných služeb).
- Vytvořit fond pro podporu cestovního ruchu (např. z poplatků z přechodného ubytování). Sledovat takovou politiku přidělování prostředků z tohoto fondu, která bude v co největší míře motivovat podnikatele v oblasti cestovního ruchu k aktivní participaci v organizační struktuře.
- Postupně budovat pozici regionu jako významné destinace ve vyšších organizačních strukturách cestovního ruchu (Slovácko, Jihomoravský kraj, Česká centrála cestovního ruchu).
- Zapojení turistických produktů regionu do systému prodeje v rámci budoucího regionálního destinačního managementu (DM) na úrovni Jihomoravského kraje.
- Spolupracovat se sousedními regiony při tvorbě nadregionálních produktů cestovního ruchu.

A. 5

Podporovat rozvoj turistické infrastruktury a rozšiřování nabídky rekreačních, kulturních a sportovních aktivit

Toto opatření je cíleno především na rozšíření spektra potenciálních návštěvníků území, na prodloužení doby pobytu návštěvníků a celkové zvýšení návštěvnosti území. Kyjovské Slovácko je třeba prezentovat jako území s komplexní nabídkou možností využití volného času.

Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly

- Zpracovat seznam (katalog) projektů a námětů na rozvoj turistické infrastruktury v mikroregionu a stanovit priority jejich realizace (Rada pro cestovní ruch).
- Usilovat o zvýšení ubytovací kapacity v zařízeních cestovního ruchu, zejména v zařízeních s vyšším standardem služeb.
- Preferovat rozvoj agroturistiky a environmentální turistiky.
- Usilovat o rozšíření nabídky kulturních pořadů a akcí, podporovat pořádání kulturních festivalů, podporovat provoz kulturních zařízení.
- Doplnit stávající značené turistické cesty i cyklotrasy drobnou turistickou infrastrukturou (odpočívadla, mapy, informační tabule, ukazatele turistických cílů aj.).
- Průběžně budovat a zkvalitňovat terénní turistický informační systém (vícejazyčné směrovky, označení významných míst apod.).
- Podporovat výstavbu rozhleden na nejvyšších bodech (Ždánický les – kóta U slepice, Strážovický kopec, Náklo).
- Posílit roli muzeí při tvorbě expozic, seznamujících atraktivní formou s historií, kulturou a přírodou regionu. Doplnit pasivní formy sdělování informací o formy aktivní (otázky, kvízy) a zábavné (multimediální). Podpořit restauraci sbírek v muzeu.
- Ve spolupráci s Klubem českých turistů zvážit možnost rozšíření sítě turistických značených cest.
- Zřízení tematických naučných stezek s informacemi o místní přírodě, historii, kultuře, významných osobnostech, výrobě, gastronomii atd.
- Podporovat vznik sítě půjčoven kol (při ubytovacích zařízeních aj.) a propojit ji s půjčovnami v sousedních regionech.
- Podporovat rozšíření nabídky zařízení pro zimní rekreaci – lyžařský areál, značené běžecké trasy.
- Zvážit možnost vzniku návštěvnického střediska seznamujícího s průzkumem a těžbou ropy a zemního plynu (ve spolupráci s Moravskými naftovými doly).
- Nabízet rehabilitační programy jako jednu z forem trávení volného času (táborové základny Haluzice, Vřesovice).

- Zvážit možnost využití železničních tratí pro sezónní turistické jízdy.

A. 6

Vytvářet a propagovat specializované turistické produkty a programy

Cestovní ruch má v současné době povahu odvětví, ve kterém jsou připravovány, nabízeny a prodávány různé produkty a programy – "balíčky" zahrnující ubytování a nabídku možností trávení volného času. Tyto produkty jsou vytvářeny pro různé cílové skupiny potenciálních klientů (diferencovaných zejména podle jejich zájmů a sociálního statutu). Pro zvýšení turistické návštěvnosti je účelné připravit a propagovat různé ucelené produkty cestovního ruchu. Některé z nich je však žádoucí vytvářet a propagovat v rámci většího území než je mikroregion.

Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly

- Vytvořit pilotní (dlouhodobé) produkty cestovního ruchu pro mikroregion. Koncipování těchto produktů by mělo být úkolem Rady pro cestovní ruch. Předběžně jsou navrhovány následující produkty:
 - Produkt: Příroda Kyjovského Slovácka (objevování krás přírody a krajiny, turistika a cykloturistika).*
 - Produkt: Kyjovské Slovácko v době napoleonské (kulturní historie).*
 - Produkt: Vinařská turistika (zapojení do projektu Moravských vinařských stezek).*
 - Produkt: Lidová moudrost (poznávání kulturních tradic, kroje, písně atd.).*
 - Produkt: Aktivní trávení volného času (sport, kultura pro mladé).*
 - Produkt: Trvale udržitelné Kyjovské Slovácko (agroturistika, ekoturistika a venkovská turistika).*
 - Produkt: Kyjovské Slovácko jako místo krátkodobé rehabilitace a odpočinku.*
 - Produkt: Sport na Kyjovském Slovácku (v případě realizace víceúčelového sportovního centra).*
- Vytvářet tematicky zaměřené produkty pro každý rok. Jejich tematické zaměření odvozovat například od výročí nebo připravovaných akcí.
- Do přípravy produktů zapojit co největší počet obcí.
- Participovat na tvorbě turistických produktů Jihomoravského kraje, Slovácka, bojiště bitvy u Slavkova, Chřibů.

A. 7

Marketingová podpora rozvoje cestovního ruchu

Kvalitní propagace rekreačních příležitostí v regionu je jedním z účinných nástrojů na zvýšení návštěvnosti. Propagace by měla být koordinována a cíleně zaměřena na vytváření a posilování pozitivního image regionu jako místa s širokou nabídkou možností trávení volného času v environmentálně hodnotné krajině.

Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly

- Vytvořit logo a to umísťovat na oficiální propagační materiály (schválené Radou pro cestovní ruch).
- Vyhlásit program certifikace turistických služeb. Podnikatelům, kteří splní podmínky certifikace (stanovené Radou pro cestovní ruch) umožnit používání oficiálního loga regionu jako prestižní značky.
- Zpracovat návrh komplexní propagace regionu a jednotlivých turistických produktů (dle cílových skupin návštěvníků).
- Spolupracovat při vytváření rezervačního a informačního systému (v rámci destinačního managementu Jihomoravského kraje).
- Zajišťovat zpracovávání kvalitních propagačních a informačních materiálů. Tyto materiály publikovat v několika světových jazycích dle doporučení České centrály cestovního ruchu. Materiály schválené Radou pro cestovní ruch označovat jednotným logem regionu.
- Spolupracovat s odbory Jihomoravského kraje při propagaci mikroregionu na domácích i zahraničních veletrzích cestovního ruchu.
- Rozvíjet spolupráci s Českou centrálou cestovního ruchu.
- Vytvořit jednotný design ("corporate identity") všech propagačních a informačních prostředků (tiskoviny, prezentace na webových stránkách, propagační předměty aj.).
- Zavést systém klubových výhod pro návštěvníky města a regionu (klubové karty, návštěvnícké pasy apod.).
- V maximální míře využívat dotační tituly národní o evropské České a dalších zdrojů pro zpracování propagačních a informačních materiálů.

Prioritní směr B

TECHNICKÁ VYBAVENOST A INFRASTRUKTURA

Kyjevské Slovácko je známé poměrně silnou vazbou obyvatel k místu jejich bydliště, vysokým stupněm prostorové stability a silnou místní kulturní tradicí. Tato vazba obyvatel k jejich regionu je však narušována vysokým stupněm vyjíždky za prací, emigrací zejména mladých a vzdělaných obyvatel a také invazí prvků globalizované kultury. Opatření směřující k posílení vazby obyvatel k regionu a zvýšení kvality života je proto navrhováno s cílem omezit tyto negativní tendence.

Posílení vazby (identity) obyvatel k regionu je možné dosáhnout vytvořením podmínek ke spokojenému životu a také otevřením možnosti participovat na rozhodování o budoucím vývoji tohoto území. Nezbytnými předpoklady pro vytvoření podmínek pro spokojený život v regionu je vedle nabídky pracovních příležitostí (viz výše) především dostupnost kvalitního bydlení v různých typech a velikostech bytů. Významné je také vytvoření fungujícího systému veřejných služeb – především zajištění vzdělání, zdravotnické péče, sociální péče, příležitostí pro kulturní a sportovní vyžití. Bariérou dalšího vývoje regionu je dosažený stupeň vzdělanosti obyvatel, který je i přes kulturní tradici regionu ve srovnání s jinými místy ČR značně podprůměrný. Také možnosti pro rekreační sportovní vyžití jsou v několika místech nedostatečné a neodpovídají turistickému potenciálu regionu. Zlepšení kvality veřejných služeb je přitom žádoucí také pro budování pozitivního image města a zvýšení jeho atraktivity pro návštěvníky.

B. 1

Zvýšení dostupnosti a kvality bydlení

Dostupnost bydlení v odpovídající velikostní struktuře a kvalitě je klíčovým faktorem pro stabilizaci obyvatelstva a zvýšení kvality života v regionu. Dostupnost a kvalita bydlení budoucích zaměstnanců je také jedním z důležitých faktorů, který zvažují investoři při rozhodování o volbě místa lokalizace zamýšlených investic. Naopak nedostatek příležitostí pro bydlení omezuje rozvoj místního společenství. Zejména mladí lidé musí nalézt dostupnou cestu k získání vlastního bydlení v obci, jinak hrozí nebezpečí, že se za bydlením odstěhují někam jinam. Přitom jde o skupinu lidí na počátku jejich ekonomické aktivity, která je klíčová pro další rozvoj obcí a regionu.

Prohlubující se sociální diferenciaci české společnosti odpovídá také diferenciací poptávky po bytech různé velikosti i standardu bydlení. Nová výstavba a rekonstrukce stávajících objektů musí směřovat k rozšíření nabídky, zejména v těch oblastech, kde dnes existuje (nebo je očekáván v blízké budoucnosti) největší nesoulad nabídky a poptávky. Je to především

- poptávka po malometrážních bytech, zejména ze strany jednotlivců a bezdětných rodin, a to jak seniorů, tak i svobodných mladých lidí;
- poptávka po bytech v domech s pečovatelskou službou;
- poptávka po pozemcích pro individuální bytovou výstavbu, a to v různých lokalitách, diferencovaných velikostí i cenou stavebních parcel;
- poptávka po bydlení v obecních (nájemních) bytech.

Uspokojování požadavků na bydlení musí přitom být v souladu se zájmy územního rozvoje obcí a jejich urbanistické struktury. Tyto zásady by měly respektovat specifickou polohu sídel regionu v blízkosti přírodního parku Ždánický les, environmentální i estetickou hodnotu krajiny a sídel a navazovat na místní kulturní tradici. Zájmy ochrany krajiny a ochrany architektonického dědictví, které jsou v souladu také se zájmy rozvoje cestovního ruchu, by proto měly být zohledňovány při přípravě všech zásahů do vzhledu sídel.

Přestože trh s byty dosud je (a i v budoucnu bude) regulován politikou na úrovni státu, existuje již dnes dostatečný prostor pro realizaci iniciativ na úrovni obcí, vedoucích k oživení trhu s byty. Předpokladem fungujícího trhu je ovšem dostatek nabídky: různá stimulační a regulační opatření mohou být proto účinná jen při současné realizaci bytové výstavby.

<p><i>Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly</i></p>

- Zřídit poradenské středisko pro bydlení (např. při MěÚ Kyjov), kde by byly občanům dostupné aktuální informace o existujících programech podpory bydlení, včetně podmínek pro získání příspěvků na zřízení či rekonstrukci bytu.
- Vytvořit seznamy objektů vhodných pro střešní nástavby.
- Zajistit osvětu k rekonstrukcím objektů, které narušují urbanistickou hodnotu sídel (zvláště z období socialistické výstavby) – sedlové střechy, oprava fasád apod.
- Při všech formách výstavby využívat v maximální míře prostředků ze státních dotačních fondů a dalších veřejných zdrojů.
- Vyhlásit soutěž o "dům roku na Kyjovském Slovácku" a tento titul udělovat novostavbám a rekonstrukcím nejvíce respektujícím místní architektonickou tradici.

B. 2

Vytvářet podmínky pro zvyšování úrovně vzdělanosti obyvatel

V regionu je v současné době poskytováno zejména základní vzdělání. Síť základních škol je stabilizovaná a jejich kapacita je dostatečná. Problémem se naopak stává nedostatek dětí školního věku, vyvolaný nepříznivým populačním vývojem v celostátním měřítku. Ten vytváří tlak na školy, aby poskytovaly další formy vzdělávání (celoživotní vzdělávání, integrovaná výuka postižených dětí, péče o talenty apod.), jednak vytváří předpoklady pro další zkvalitňování výuky. Nedostatečné je však materiální a technické vybavení některých škol.

Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly

- Zlepšit vybavenost škol moderními učebními pomůckami.
- Vybudovat počítačovou laboratoř (informační centrum) při základních školách. Vypracovat režim, který umožní přístup do tohoto centra žákům, případně i veřejnosti v době mimo vyučování.
- Zlepšit technické vybavení kulturních zařízení (zvuková aparatura, osvětlení apod.).
- Zlepšit vybavení místních knihoven výpočetní technikou, napojení na internet.
- Podporovat kvalitní výuku cizích jazyků zajištěním kvalifikovaných lektorů, včetně rodilých mluvčích, a moderními učebními pomůckami.
- Průběžně zlepšovat technický stav školních budov, prioritně tam, kde existují největší nedostatky.
- Zvážit možnost zlepšení personálního zajištění výuky (kvalifikovaní lektori) vyčleněním bytu, resp. bytů pro učitele.
- Modernizovat interiéry škol a školských zařízení.
- Zlepšovat okolí škol a budovat venkovní učebny.

B. 3

Zlepšit technický stav komunikací, zvýšit bezpečnost provozu a zkvalitnit obsluhu území veřejnou dopravou

Dopravní osou mikroregionu je silnice I/54, procházející přímo intravilánem některých obcí. Ostatní obce jsou na ni napojeny úseky silnic II. a III. třídy. Dopravní síť je vyhovující, opatření není zaměřeno

na budování nových komunikací, ale především na zvýšení bezpečnosti obyvatel i motoristů, prioritně na páteřní trase, a na zvýšení dostupnosti ostatních obcí jednak opravami a údržbou silnic nižších tříd, jednak zlepšením obslužnosti veřejnou dopravou.

<i>Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly</i>
--

- Zvýšit bezpečnost provozu technickými úpravami křižovatek.
- Zvýšit bezpečnost provozu změnami a úpravami dopravního značení (výrazné vodorovné silniční značení, umístění výstražných blikáčů u přechodů pro chodce).
- Realizovat esteticky přínosná opatření na snížení rychlosti jízdy při vjezdu do intravilánu obcí.
- Usilovat o snížení maximální povolené rychlosti v místech s vyšší frekvencí pohybu chodců.
- Usilovat o vybudování stoupacích pruhů na silnici I/54.
- Průběžně opravovat a zlepšovat technický stav povrchu vozovek silnic II. a III. třídy.
- Průběžně rekonstruovat místní komunikace včetně výstavby nových a obnovy zaniklých cest.
- Vybudovat pruhy pro bezpečnou jízdu cyklistů v intravilánech obcí, propojit je s regionálními cyklotrasami.
- Zvýšit kulturu cestování veřejnou dopravou, včetně úpravy prostorů pro čekání na spoj.

B. 4

Zlepšit vybavenost regionu technickou infrastrukturou
--

Cílem opatření je především dokončit vybavení obcí základní technickou infrastrukturou a provádění údržby a rekonstrukcí existujících sítí. Specifický důraz je v časovém horizontu strategie kladen na vybudování kanalizačních sítí a ČOV, které je předpokladem účinné realizace opatření na zlepšení stavu životního prostředí (jako zdroje, na němž je budováno pozitivní image regionu).

Prioritní směr C

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KRAJINA

Harmonická kulturní krajina a relativně dobrý stav životního prostředí jsou silnou stránkou regionu a mohou se stát potenciálně významným zdrojem pro jeho rozvoj. Proto je potřeba o tento zdroj pečovat, což neznamena konzervovat krajinu ve stávajícím stavu, ale podporovat krajinné úpravy, které jsou v souladu s jejím historickým vývojem, obnovovat zaniklé krajinné prvky, a současně citlivě posuzovat všechny uvažované investiční záměry z hlediska jejich vlivu na vzhled a krajiny (a samozřejmě i vlivu na životní prostředí). Specificky účelným nástrojem je využívání komplexních pozemkových úprav. Součástí těchto opatření musí být také systém ochrany obyvatel před přírodními katastrofami.

Specifikace obsahu programového opatření - hlavní úkoly

- Realizovat opatření na zadržení vody v krajině a jiná opatření podporující retenční schopnost krajiny.
- Revitalizovat vodní toky, zejména v návaznosti na výstavbu ČOV a kanalizačních sítí v obcích.
- Pokračovat v realizaci komplexních pozemkových úprav a postupně je rozšířit na celé území mikroregionu.
- Využívat komplexních pozemkových úprav a dalších nástrojů k realizaci protierozních opatření.
- Prostřednictvím územních plánů regulovat novou výstavbu mimo intravilány obcí a udržovat tak vzhled krajiny (preferovat obnovu zaniklých nebo neudržovaných staveb, včetně symbolických nebo nábožensky významných míst, a jen ve zdůvodněných případech povolit novou komerční nebo bytovou výstavbu ve volné krajině, na horizontech apod.).
- Prostřednictvím komplexních pozemkových úprav a dalších nástrojů usilovat o rozčlenění krajiny, obnovou a budováním nových polních cest a programem výstavby stromů podél cest.
- Postupně budovat a obnovovat prvky systému ekologické stability území, v souladu s komplexními pozemkovými úpravami.
- Zvýšit využívání obnovitelných zdrojů paliv, včetně biomasy, a podporovat pilotní projekty v této oblasti.
- Zvyšovat atraktivitu veřejných prostranství v obcích, se zapojením veřejnosti do plánování úprav.
- Podporovat a propagovat ekologické nakládání s odpady, včetně kompostování.
- Snižovat spotřebu energie v obecních objektech.

Prioritní směr D

ŽIVOT A TRADICE

Aktivizace místních obyvatel a podpora jejich tradic

Podpořit tradice regionu, motivovat lidi pro společné dílo. Zlepšit kvalitu života rozšířením nabídky vzdělávání a volnočasových aktivit. Zvýšit atraktivitu regionu pro návštěvníky a tak potenciálně přispět i k hospodářskému rozvoji území (cestovní ruch). Posílit dovednosti místních samospráv.

Konkretizace obsahu programového opatření - hlavní úkoly

- Zprofesionalizovat organizační kapacitu a management DSO.
- Rozšířit orientaci mikroregionu o jiné směry.
- Posílit řízení mikroregionu.
- Napláňovat perspektivu mikroregionu.
- Podpořit zajistit moderní řízení rozvoje obcí a dostatečnou a moderní infrastrukturu pro rozvoj obcí i regionu
- Zajistit zvyšování kvality a efektivnosti výkonu veřejné správy a samosprávy.
- Podpořit regionální publikační činnosti, zachování tradic a lidových zvyků.
- Zlepšit vzájemnou komunikaci.
- Zvýšit zájem obyvatel o organizaci akcí – mobilizace spolků.
- Změnit pasivitu lidí.
- Posilovat zapojování obyvatel do rozhodování o místních záležitostech (občanská participace).
- Zajistit dostupnost hřišť a sportovišť v každé obci.
- Podporovat spolupráci místních i regionálních sdružení a spolků při organizaci sportovních a kulturních akcí.
- Podporovat rozvoj místní kultury a zájmové spolkové činnosti.
- Zapojit církve a neziskové organizace do programů na podporu komunity a rodiny.
- Podporovat mezinárodní (přeshraniční) spolupráci v oblasti kultury a sportu.
- Spolupracovat na přípravě a realizaci opatření, která by vedla ke zlepšení motivace obyvatel pro zvyšování jejich vzdělání a kvalifikace (propagace vzdělávacích příležitostí).
- Iniciovat vytvoření "Rady pro vzdělávání a jeho využití" na úrovni regionu Ždánicko. Rada by měla formulovat doporučení ke zlepšení kvality a dostupnosti vzdělání regionu, propagovat

možnosti celoživotního vzdělání a rozhodovat o prioritách v oblasti modernizace a vybavenosti škol a školských zařízení.

- Spolupracovat při vytváření a rozvíjení systému celoživotního vzdělávání občanů, jako další cesty ke zlepšení jejich kvalifikačních předpokladů a tím ke zvýšení šancí na uplatnění na trhu práce. Do systému celoživotního vzdělávání zapojit místní školy.
- Vytvářet podmínky pro rozšíření zájmového mimoškolního vzdělávání dětí i dospělých.

B.2.1 AKČNÍ PLÁN

Prioritní směr A – Místní ekonomika

Název projektu:	Síťování lokálních producentů
Stručný popis projektu:	vytvoření databáze lokálních producentů síťování a zapojení do akcí pořádaných v území DSO
Důležitost projektu:	velká
Předpokládaný termín realizace:	2020
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	25.000,- Kč
Zdroje financování:	vlastní zdroje

Název projektu:	Pořádání exkurzí po lokálních producentech
Stručný popis projektu:	exkurze pro zájemce z řad občanů, firem apod. k vybraným lokálním producentům
Důležitost projektu:	střední
Předpokládaný termín realizace:	2021 - 2024
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	100.000,- Kč
Zdroje financování:	vlastní zdroje

Název projektu:	Společné účetnictví
Stručný popis projektu:	zaměstnání administrativního pracovníka pro společné účtování obcí
Důležitost projektu:	střední
Předpokládaný termín realizace:	2021 - 2024
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb

Odhadované náklady:	300.000,- Kč / rok
Zdroje financování:	vlastní zdroje

Prioritní směr B – Technická vybavenost a infrastruktura

Název projektu:	Rozšíření společného mobiliáře
Stručný popis projektu:	pořízení mobiliáře pro potřeby pořádání kulturních a dalších veřejných akcí (stany, pívni sety, lavičky atp.)
Důležitost projektu:	malá
Předpokládaný termín realizace:	2024
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	250.000,- Kč
Zdroje financování:	vlastní zdroje

Prioritní směr C – Životní prostředí a krajina

Název projektu:	Vratné kelímky a stroj na umývání
Stručný popis projektu:	pořízení vratných kelímků pro potřeby pořádání kulturních a dalších veřejných akcí v členských obcích DSO Severovýchod pořízení stroje na umývání kelímků
Důležitost projektu:	střední
Předpokládaný termín realizace:	2020
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	1.000.000,- Kč
Zdroje financování:	dotace OPŽP + vlastní zdroje

Prioritní směr D – Život a tradice

Název projektu:	Modernizace webu DSO
Stručný popis projektu:	prezentování činnosti DSO Severovýchod vůči občanům členských obcí a široké veřejnosti vytvoření komunikační platformy
Důležitost projektu:	velká
Předpokládaný termín realizace:	2021
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	500.000,- Kč
Zdroje financování:	dotace OPZ, vlastní zdroje

Název projektu:	Mapová aplikace
Stručný popis projektu:	<p>vývoj vlastní aplikace</p> <p>prezentace dat a informací z činnosti DSO zajímavou a moderní formou</p> <p>data prezentované v bodech, liniích, polygonech lokalizovaných v prostorovém kontextu mapy</p> <p>propojení textu s multimediálním obsahem</p> <p>zobrazování dat dle tematických kapitol – vrstev</p>
Důležitost projektu:	velká
Předpokládaný termín realizace:	2021
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	1.500.000,- Kč
Zdroje financování:	dotace OPZ, vlastní zdroje

Název projektu:	Vzdělávání zástupců obcí
Stručný popis projektu:	pořádání vzdělávacích seminářů a dalších akcí pro zvyšování kompetencí zástupců obcí (starostů a zaměstnanců úřadů) pro výkon jejich funkce
Důležitost projektu:	střední
Předpokládaný termín realizace:	2020 - 2024
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	200.000,- Kč
Zdroje financování:	vlastní zdroje

Název projektu:	Poznávání dobré praxe
Stručný popis projektu:	pořádání výjezdů pro zástupce obcí do jiných regionů za účelem poznávání dobré praxe a možnosti její aplikace ve vlastním DSO
Důležitost projektu:	střední
Předpokládaný termín realizace:	2020 - 2024
Odpovědnost:	DSO, Centrum společných služeb
Odhadované náklady:	300.000,- Kč
Zdroje financování:	dotace MMR, vlastní zdroje

B.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Strategie DSO Severovýchod pro období 2016 - 2023 je výchozím koncepčním dokumentem rozvoje regionu na toto období. Dokument vznikl v průběhu několik měsíců trvajícího procesu a byl zpracován na základě výsledků komunitního plánování i místního šetření a na základě setkání s představiteli obcí. Výsledkem tohoto procesu je strategický dokument, založený na konsensu všech aktérů a účastníků procesu, vystihující hlavní cíle pro budoucí rozvoj regionu. Ve čtyřech prioritních směrech jsou definovány specifické cíle vedoucí k naplnění těchto prioritních oblastí a v každém cíli jsou navrženy opatření a příklady projektů vedoucích k naplnění opatření.

Zpracováním tohoto dokumentu si region stanovil směry a priority budoucího rozvoje důležité pro představitele regionu – starosty obcí.

Program rozvoje regionu je živý a dynamický dokument a jeho periodická aktualizace by měla probíhat na základě průběžného vyhodnocování a monitoringu úspěšnosti nastavených opatření pro naplnění cílů.

Odpovědnost za plnění strategického rozvojového dokumentu nesou představitelé DSO a podílejí se na něm všichni zúčastnění, kteří byli do procesu zapojeni – obce, podnikatelé i neziskový sektor. Monitoring, vyhodnocení a aktualizaci plánu provádí vedení a další odpovědné orgány tohoto zájmového sdružení obcí.

Tento strategický rozvojový dokument je také jedním ze základních podkladů regionu při sestavování a předkládání projektů za účelem získání finančních prostředků z tuzemských a zahraničních dotačních titulů, včetně strukturálních fondů EU. Rovněž je výchozím dokumentem pro tvorbu akčních plánů, specializovaných strategií a záměrů.